

EPV Tuulivoima Oy
Frilunditie 7
65170 VAASA

Viite / Hänvisning

Maalahden tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointi

Asia / Ärende

Yhteysviranomaisen lausunto

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Hankkeen nimi: Maalahden tuulivoimapuisto

Hankkeesta vastaava: EPV Tuulivoima Oy

Hankkeesta vastaavan YVA- konsultti: Ramboll Finland Oy, Terveystie 2, 15870 HOLLOLA

Yhteysviranomainen: Länsi-Suomen ympäristökeskus, PL 262, 65101 VAASA

Arviointiohjelma on saapunut yhteysviranomaiselle: sähköisenä 10.3. ja postitse 17.3.2009. Ohjelma on laadittu molemmilla kotimaisilla kielillä. Vireilletulokieli on suomi.

YVA – menettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA) annetun asetuksen (713/2006) 6§ hankeluettelossa kohdassa 7) energian tuotanto, ei ole mainintaa tuulivoimaloista, joten ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ei sovelleta hankeluettelon perusteella, vaan YVA- lain 4§ perusteella. Sen mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA- asetuksen mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Hankkeesta vastaavan kysely ympäristövaikutusten arvioinnin tarpeesta on kirjattu YVA- asiana 28.10.2008. Länsi-Suomen ympäristökeskus on 4.12.2008 päätöksessään LSU-2008-R-61 todennut, että hankkeeseen on sovellettava YVA- lain 6§ mukaista menettelyä, koska hanke todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Päätöksessä todetaan, että hanke on suuri ja alue, jolle se aiotaan perustaa, on laaja. Tuulivoimapuiston keskeisimpiä todennäköisiä haitallisia merkittäviä ympäristövaikutuksia ovat vaikutukset maisemaan, luonnon monimuotoisuuteen, erityisesti linnustoon, maankäyttöön, ihmisten elinolosuhteisiin ja virkistykseen, ja mahdolliset vaikutukset kulttuuri- ja luonnonperintöön on myös selvitettävä. Hankealue rajautuu valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema- alueeseen ja suunnittelualueen eteläkärjessä on Natura 2000- alue. Hankealueen länsipuolelle suunnitellaan merenläheistä asumista.

Hankkeella on vaikutuksia myös alueen liikenteeseen, varsinkin rakentamisaikana. Meluhaittojen kuten ja muidenkin haittojen kohdentuminen riippuu tuulivoimayksiköiden lopullisesta sijoittumisesta.

YVA- menettelyn tarkoituksena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA- menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja hankkeella on, mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä, sekä miten arviointimenettely tullessaan järjestämään. Arviointiohjelmasta saatujen lausuntojen ja kannanottojen sekä selvitysten perusteella laaditaan seuraavassa vaiheessa ympäristövaikutusten arviointiselostus.

Arviointiselostuksessa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Yhteysviranomaisen kokoa eri tahoilta saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta oman lausuntonsa, jossa tarkastellaan arviointiselostusta koskevien YVA- asetuksen mukaisten sisällöllisten vaatimusten toteutumista. YVA- menettely päättyy tähän. Arviointiselostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto on liitettävä mahdollisiin lupa- tai muihin hankkeen toteuttamista edellyttäviin hakemuksiin. Päätöksen tekijän on todettava päätöksessään, miten lausunto on otettu huomioon.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja päätökset

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarpeesta on Länsi-Suomen ympäristökeskus tehnyt päätöksen 4.12.2008 LSU-2008-R-61(531).

Alueella on vielä voimassa Vaasan rannikkoseudun seutukaava, jossa ei ole käsitelty tuulivoimaa.

Maakuntavaltuuston hyväksymässä ja ympäristöministeriön vahvistettavana olevassa Pohjanmaan maakuntakaavassa on suunnittelualueella päävesijohto (V), pyöräilyreitti ja ohjeellinen ulkoilureitti. Hankealuetta ei ole maakuntakaavassa osoitettu tuulivoimaloiden alueeksi (tv). Pohjanmaan liitto toteaa lausunnossaan, että suuren tuulivoimapuiston rakentaminen edellyttää varausta maakuntakaavassa. Liitto on juuri käynnistänyt vaihekaava 2:n, jossa selvitetään mm. tuulivoimalle soveltuvia alueita.

Suunnittelualueen länsilaidalla on voimassa kolmesta osasta koostuva Merenläheisen asumisen osayleiskaava, jonka etelä- ja pohjoisosa on hyväksytty valtuustossa 14.12.2004. Osa hankealueesta sijoittuu yleiskaavan eteläiselle osalle. Osayleiskaava- alueelle sijoittuvat osat hankealueesta ovat pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, lisäksi suunnittelualueella on maa- ja metsätalousaluetta jolla on ympäristöarvoja. Koillisessa hanke rajautuu Maalahden yleiskaava-alueeseen, joka on vahvistettu 27.8.2001. Maalahdessa on ranta- alueilla voimassa Maalahden rantayleiskaava (19.6.1996).

Lähtökohtaisesti hankkeen tulevaa toteuttamista varten on tarpeen asemakaava.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan suunnittelutarveratkaisulle on ehdoton luvanmyöntämisestä 137.4§, jossa todetaan, että rakentaminen ei saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Jälkimmäinen koskee erityisesti hankkeita, joissa lain ympäristövaikutusten arvioinnista mukainen menettely on tarpeen.

Hankkeen vaikutukset, ei vain nykytilanne, maankäyttöön ja nykyiseen kaavoitukseen on selvitettävä. Selvitysvaiheessa myös on arvioitava hankkeen suhde maakuntakaavaan ja aikatauluihin. Liitto toteaa tässä vaiheessa lausunnossaan ottavansa vaihekaava 2:n lähtöaineistoksi mm. kaikki tiedossa olevat tuulivoimahankkeet.

Lopullinen hankealueen rajausta ja kunnan mahdolliset omat tarpeet ratkaisevat myös kaava- alueiden rajauksen.

Tuulivoimaloiden ja sähköasemien rakentaminen edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista rakennuslupaa. Rakennuslupaa hakee alueen haltija. Luvan edellytys on, että YVA- menettely on päättynyt ja Ilmailulaitokselta on saatu tuulivoimaloille lentoturvallisuuden varmistamiseksi lupa. Ilmailulain (1242/2005) 159§ mukaan yli 30 metriä korkeiden rakennelmien, rakennusten ja merkkien rakentamiseen tulee olla ilmailuhallituksen myöntämä lentoestelupa.

Ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa tarvitaan, jos tuulivoimalan toiminnasta saattaa aiheutua lähiasutukselle naapurussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta. Ympäristölupa-asiaassa otetaan huomioon muun muassa voimalasta aiheutuva melu sekä lapojen pyörimisestä syntyvä valon ja varjon liike. Melu- ja liikennevaikutusten selvitykset ovat tärkeitä ympäristöluvan tarpeen arvioimiseksi.

Tuulivoimalaitosten kytkentä sähköverkkoon edellyttää liittymissopimusta.

Voimajohtojen rakentaminen edellyttää rakentamis-, tutkimus- ja lunastuslupia.

Teiden ja maakaapeleiden rakentamiseen tarvitaan asianmukaiset luvat.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää myös sopimuksia maanomistajien tai aluetta hallinnoivan viranomaisen kanssa.

Hanke, sen tarkoitus, sijainti ja esitetyt vaihtoehdot

Hankkeesta vastaavan mukaan tuulivoiman lisärakentamiselle Suomessa ja Etelä- Pohjanmaalla on lukuisia perusteita ekologisesti kestäväna energiantuotantomuotona. Sen energian lähde on uusiutuva ja ympäristövaikutukset vähäisiä verrattuna fossiilisia polttoaineita käyttäviin voimalaitoksiin. Ilmastomuutoksen hillitseminen edellyttää voimakasta hiilidioksidipäästöjen vähentämistä. Valtioneuvosto on periaatepäätöksessään edellyttänyt maakuntaliitot lisäämään maakuntakaavoihin varauksia tuulivoiman tuotantoalueille. Suomen velvoitteiden täyttämiseksi tarvitaan myös maalle rakennettavia tuulivoimalaitoksia, ja on etsittävä niille tuulisuusominaisuuksiltaan ja rakennettavuudeltaan soveltuvia alueita.

Arviointiohjelma koskee Maalahden kuntaan suunniteltua noin 1150 hehtaarin kokoista hankealuetta. Suunniteltu sijoituspaikka on Maalahden kuntakeskuksen länsipuolella pääosin meren rantaviivan ja Rantatien (mt 673) välisellä alueella (Sidlandet). Alueelle on tarkoitus rakentaa noin 35 kpl kooltaan 3-5 MW tuulivoimalaa. Tuulivoimapuiston kokonaiskapasiteetti olisi yhteensä 105- 175 MW.

Tuulivoimaloiden etäisyydet ovat noin 500 metriä. Niiden korkeus voi 3 MW voimaloiden osalta olla noin 150 kun roottorin lapa on yläasennossa, 5 MW voimaloiden osalta noin 180. Masto yksinään voi olla noin 100 tai 120 metriä korkea. Yhden tuulivoimalaitoksen rakentamiseksi tarvitaan noin 40 m x 60 m alue.

Tuulivoimalaitoksia palvelemaan tarvitaan rakennus- ja huoltotieverkosto. Tiet tulevat olemaan sorapintaisia ja niiden leveys keskimäärin noin 6 metriä. Suunnittelussa hyödynnetään mahdollisimman paljon alueella jo olevaa tiestöä. Tielinjojen sijoittuminen tarkentuu ympäristövaikutusten arvioinnin edetessä ja maanomistajien kanssa tehtävien sopimusten mukaan.

Hankealueelle tarvitaan arviointiohjelman mukaan 1-2 uutta sähköasemaa, joihin tuulivoimalaitokset kytketään maakaapelein.

Sähkönsiirron liityntä olisi suunnittelualueen laidalla sijaitsevaan valtakunnallisen sähköverkon voimajohtoon.

Ohjelman mukaan hankkeessa tarkastellaan vain kahta vaihtoehtoa, toinen on nollavaihtoehto eli hanketta ei toteuteta, ja toinen, että hanke toteutetaan enintään 35 tuulivoimalaitoksen laajuudessa. Arvioinnissa tarkastellaan vaikuttavatko tuulivoimaloiden määrä ja sijoittaminen oleellisesti esiintyvien ympäristövaikutusten merkittävyys. Tuulivoimalaitokset ovat 3 – 5 MW laitoksia ja tuulivoimapuiston kokonaiskapasiteetti 105- 175 MW.

YVA- menettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

YVA- menettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

2. ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Kuulutus ja arviointiohjelma ovat olleet virallisesti nähtävillä 30.3.- 29.4.2009 virka- aikana Maalahden kunnan virallisella ilmoitustaululla. Kuulutus ja arviointiohjelma on myös toimitettu Maalahden kunnan pääkirjastoon nähtäville samaksi ajaksi. Kuulutus on julkaistu sanomalehdissä Vasabladet ja Pohjalainen 24.3.2009. Kuulutus ja arviointiohjelma on myös julkaistu Länsi-Suomen ympäristökeskuksen internetsivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/lsu/yva-vireilla Tiedotus- ja keskustelutilaisuus hankkeen arviointiohjelmasta on pidetty 20.4.2009 Maalahden kunnantalolla.

Hankkeella on maakunnallinen useamman hankkeen yhteinen ohjausryhmä, koska hankkeesta vastaavalla on useita hankkeita vireillä, sekä kunnallinen seurantaryhmä. Arviointiohjelmassa mainittua kunnallista ohjausryhmää ei ole erikseen.

Arviointiohjelmasta on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: Maalahden kunta, Maalahden kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, Österbottens förbund- Pohjanmaan liitto, Museovirasto, Pohjanmaan museo, Pohjanmaan TE- keskus kalatalousyksikkö, Metsähallitus Pohjanmaan luontopalvelut, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry. ja Fingrid Oyj.

3. YHTEENVETO SAAPUNEISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Pyydettyjä lausuntoja on saapunut 8 kappaletta ja mielipiteitä 20 kappaletta, joista kaksi yhdistysten esittämiä ja muut yksityisten henkilöiden lähettämiä. Jälkimmäisissä mielipiteissä on yhteensä 43 allekirjoittajaa.

Lausunnoissa puolletaan tuulivoimaa, mutta esitetään korjauksia ja lisäyksiä arviointiohjelman tietoihin ja esitystapaan, painotetaan mm. yhteisvaikutusten, luontoon, maisemaan ja ihmisiin kohdistuvien vaikutusten ja esimerkiksi linnustoon kohdistuvien ja melu-, varjo-, välke- ym. vaikutusten huolellista selvittämistä ja arviointia. Lausunnoissa kiinnitetään huomiota myös haitallisten vaikutusten ehkäisemiseen ja valtakunnallisten maankäyttötavoitteiden huomioon ottamiseen. Selvityksissä käytettäviä menetelmiä pidetään joissakin lausunnoissa puutteellisesti esitettynä. Hankkeen selkeää havainnollistamista (havainnekuvat ym.) toivotaan.

Saapuneissa mielipiteissä osittain hyväksytään tuulivoimahanke tietyn edellytyksin, osa mielipiteistä on kriittisiä, joko esitetään hankkeen tai alueen supistamista tai osassa myös nollavaihtoehtoa. Useassa mielipiteessä viitataan mm. ruotsalaisiin kokemuksiin, määräyksiin ja ohjeisiin tuulivoimarakentamisesta.

Lausunnoissa ja mielipiteissä on usein paneuduttu hankkeeseen huolellisesti.

Lausunnot ja mielipiteet esitetään alla osittain lyhenneltynä. Kopiot alkuperäiskappaleista on toimitettu hankkeesta vastaavalle, joten kaikki esitetyt kommentit ja tiedot siirtyvät sellaisenaan hankkeen suunnittelijoille.

Saapuneet lausunnot:

Maalahden kunnanhallitus

Maalahden kunnanhallitus toteaa,

- että arviointiohjelman siltä osin mikä koskee tarvittavia kaavoja ja lupia hankkeelle on otettava huomioon valtakunnalliset maankäyttötavoitteet tuulivoimaa koskien sekä että myös koska useita tuulivoimapuistohankkeita on vireillä on otettava huomioon yleispiirteisen kaavoituksen tarve, kuten tuulivoimavaihekaava osana maakuntakaavaa
- että arviointiohjelma muuten hyväksytään
- että Maalahden ympäristölautakunta antaa oman lausuntonsa.

Maalahden kunnan ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta on hyväksynyt lausunnon ympäristösihteerin päätösesityksen, jossa todetaan, että arviointiselostuksessa on kiinnitettävä huomiota siihen, että viereisellä alueella (Storberget, alueen eteläosan kaakkoispuolella) on useita maa- aineiden ottoalueita jotka aiheut-

tavat naapureille haittaa kuten melua, tärinää ja pölyä. Muutamat vakituiset asukkaat ovat siksi valittaneet maa- aineiden ottoluvista. Tuulivoimapuiston meluselvityksissä tulee ottaa huomioon myös maa- aineiden ottoalueista aiheutuva melu. Myös mahdollinen infraäänen (ääni jonka frekvenssi on matalampi kuin 20Hz) ja sen vaikutus ihmisiin ja eläimiin on selvitettävä.

Varjostus- ja heijastusvaikutukset erityisesti auringon noustessa ja laskiessa on otettava huomioon ja tuulivoimalat on mieluiten ohjelmoitava niin, että ne pysähtyvät näinä aikoina.

Olemassa olevia teitä on hyödynnettävä niin paljon kuin mahdollista ja huoltoteitä tulee esimerkiksi viljelijöiden voida käyttää. Huoltoteiden tulee niin paljon kuin mahdollista lähteä olemassa olevista teistä.

Myllyjen rakennusala on minimoitava niin pieneksi kuin mahdollista.

Myllyiltä lähtevät maakaapelit tulee kaivaa maahan teiden viereen. Mahdollisuuksien mukaan myös muut johdot on kaivettava maahan.

Skathagabäcken on puro joka toimii kokoojauomana metsätalouden ojille. Puroa pitkin nousee myös kalaa Narnesjöhön ja Majors Träskiin. Skuthagabäcken on jätettävä koskemattomaksi, samoin Narnesjön.

Majorsbackenin kivirakenteet on tutkittava ja arvioitava ovatko ne muinaismuistoja. Kauempaan Tuvaksen suunnassa on myös kummeli joka tulee tutkia ja arvioida.

Alueen vanhemmat melkein luonnontilaiset metsäosuudet on säilytettävä niin hyvin kuin mahdollista.

Korjauksena arviointiohjelmaan todetaan lausunnossa lisäksi, että Natura 2000- alue Petolahden jokisuisto (FI800054) on suunnittelualueesta 2600 m etäisyydellä, ei 600 m kuten ohjelmassa on esitetty. Kohdassa Vesistöt on Majors träsk muutettava Haiknebotteniksi ja lisättävä lause: "Luontoinventoinnissa mahdollisesti löytyvät luonnonlähteet on säilytettävä." ja että liito-oravan esiintyminen on huomioitava hankkeessa.

Ympäristölautakunta esittää seurantaryhmään myös seuraavien tahojen edustajia: Malaxnejdens naturförening, Museoyhdistys, Malax fiskargille, urheilukalastusyhdistys, alueen tiekunnat, metsästysseurat, jakokunnat, vapaa- ajan asukkaat sekä metsän- ja maanomistajat.

Österbottens förbund- Pohjanmaan liitto

Pohjanmaan liiton mielestä ohjelmasta ilmenevät pääosin ne asiat, jotka arviointiohjelmassa on YVA- asetuksen 9§ mukaan esitettävä. Arviointiohjelma on raportoitu osittain erittäin lyhyesti. Arviointiohjelman esitettyä monipuolisempi raportointi ja esimerkiksi viisto- ja havainnekuvien esittäminen jo arviointiohjelmassa olisivat havainnollistaneet hankkeesta saatavaa kokonaiskuvaa ja selkeyttänyt käsitystä siitä, kuinka ympäristövaikutusten arviointi aiotaan toteuttaa.

Liitto tuo esiin täydennysesityksiä lähinnä arviointiohjelman kohtiin 4-6:

Liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin

Esitettyjen strategioiden, suunnitelmien ja ohjelmien lisäksi hankkeen toteuttamiseen liittyy myös Pohjanmaan maakuntakaava. Valtakunnalliset maankäyttötavoitteet on tuotu esille, mutta VAT: ien tarkistamisesta ei ole mainintaa. Valtioneuvosto otti tuulivoiman rakentamiseen kantaa päätöksessään 13.11.2008 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta. "Maakuntakaavoituksessa on osoitettava tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet. Tuulivoimalat on sijoitettava ensisijaisesti keskitetysti useamman voimalan yksiköihin."

Pohjanmaan maakuntakaava

Pohjanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Pohjanmaan maakuntakaavan 29.9.2008. Maakuntakaava on ympäristöministeriössä vahvistettavana. Maakuntakaavassa on osoitettu neljä tuulivoimaloiden aluetta (kaksi merelle sijoittuvaa ja kaksi mantereelle sijoittuvaa). Maakuntakaavassa merelle sijoittuvat on osoitettu Korsnäsin ja Siipyyn edustalle ja mantereelle sijoittuvat Raippaluodon ja Bergön länsiosiin. Nämä alueet ovat jo toteutumassa. Samalla kun maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan, se hyväksyi seuraavan ponnen: "Maakuntavaltuusto edellyttää, että kaavoitusprosessin jatkuessa otetaan huomioon erityisesti maakunnan energiahuolto. Tavoitteena on vähentää riippuvuutta uusiutumattomista energialähteistä ja lisätä maakunnan omien uusiutuvien energialähteiden käyttöä."

Pohjanmaan liitto käynnisti keväällä 2009 vaihekaava 2, joka käsittelee energiahuoltoa, erityisesti tuulivoimaa. Vaihekaavan yhdeksi lähtökohta- aineistoksi otetaan tuulivoimahankkeet.

Meneillään olevat muut lähialueen tuulivoimahankkeet olisi hyvä tuoda esille tämän otsikon alla (osa hankkeista on kuvattu arviointiohjelman kohdassa 6);

- Kristiinankaupungin edustan merituulipuisto (PVO-Innopower)
- Kristiinankaupungin Siipyyn edustan merituulipuisto (Suomen merituulipuisto)
- Kristiinankaupungin Metsälän tuulipuisto (EPV Tuulivoima Oy)
- Korsnäsin edustan merituulipuisto (WPD)
- Vähänkyrön tuulipuisto (EPV Tuulivoima Oy)
- Raippaluodon tuulipuisto (EPV Tuulivoima Oy)
- Närpiön Nixmossenin tuulipuisto (EPV Tuulivoima Oy)
- Bergön länsiosan tuulipuisto (Fortum)
- Teuvan tuulipuisto (EPV Tuulivoima Oy)
- Ilmajoen –Kurikan tuulipuisto (EPV Tuulivoima Oy)

Sijainti ja nykyinen maankäyttö

Pohjanmaan liitto esittää, että hankealueen ja sen ympäristön nykyinen maankäyttö kuvattaisiin esitettyä tarkemmin ja monipuolisemmin. Hankealue sijoittuu liikenteellisesti hyvin Rantatien varteen, minkä asian kannattaisi arviointiohjelmassa nostaa esiin. Myös metsätieverkosto olisi hyvä kuvata (hyödyntäminen rakentamisen aikana ja huoltotienä). Liikenteen kuvaukseen on liiton mielestä tarpeellista liittää tiedot myös lentoliikenteestä (meneekö lentoreittejä alueen päältä). Asutusta kuvattaessa tulee kuvata myös Öjnän kyläasutus. Asutuksen (kyläasutus ja loma-asutus) ja tiestön lisäksi tulee selostaa virkistyskäyttöä (esim. käytetäänkö aluetta marjastukseen, metsästykseseen) ja elinkeinoja (metsätalousalueet, kotieläintalouden suuryksiköt). Osayleiskaavan selostuksen mukaan Öjnantien varressa on kaksi turkistarhaa, joista toinen sijoittuu hankealueelle. Esimerkiksi viistokuvat hankealueesta olisivat havainnollistaneet huomattavasti hankealueen nykyistä maankäyttöä.

Kaavoitustilanne

Kaavoitustilanne on kuvattu hyvin. Maalahden kunnanvaltuuston hyväksymässä Meriläheisen asumisen osayleiskaavassa (eteläosa) on osoitettu tuulivoimaloiden kehittämisalue ja esitetty alueen laajennussuunnat koilliseen. Alueesta pohjoinen puoli sijoittuu hankealueelle. Tuulivoimaloiden alueen pohjoispuolitse on osoitettu tieliikenteen yhteystarve välille Rantatie- Tiströnskärvägen. Maakuntakaavaa on kuvattu aivan oikein, mutta kuvauksia esitetään vielä täydennettävän hankealueen lähiympäristöstä ja arviointiohjelmassa osoitetulta maisemallisten vaikutusten tarkastelualueelta. Myös ote Pohjanmaan maakuntakaavasta tulee ulottaa tälle alueelle ja esittää koko sivun suuruisena.

Seutukaava

Todettakoon, että voimassaolevassa seutukaavassa ei ole käsitelty tuulivoimaa. Arviointiohjelman tulee lisätä ote voimassa olevasta Vaasan rannikkoseudun seutukaavasta.

Maakuntakaava

Arviointiohjelmassa maakuntakaavatilanne on kuvattu oikein. Maakuntakaavan aluevarauksia esitetään vielä täydennettäväksi seuraavasti: Maalahdenjoen kulttuurimaisema kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti arvokkaana alueena on mainittu arviointiohjelmassa. Maalahden jokilaakso sisältyy matkailun vetovoima-alueeseen. Äminne on maakuntakaavassa osoitettu merenläheinen kylä kohdamerkinnällä. Äminnessä on virkistysalue ja kalastus- ja vierassatamat. Maalahdenjoen pohjoispuolelle on osoitettu sähköasema ja sieltä 110kV:n voimalinja Rantatien vartta etelää. Rantatien itäpuolelle on osoitettu tietoliikenneyhteys merkintä ja kaksi kalliokiviaineksen ottamisalue-kohdamerkintää. Hankealueen eteläpuolella Rantatien itäpuolella on teollisuus- ja varastoalue -kohdamerkintä. Hankealueen lounaispuolella

on 2 Natura-aluetta (Petolahden jokisuisto). Öjna on maakuntakaavassa osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaana alueena.

Tuulisuus

Todettakoon, että tuuliatlaksen päivitys on käynnissä. Tuuliatlastyössä kartoitetaan tuuliolosuhteet maalla ja merellä aina 400 metrin korkeudelle saakka. Valmis tuuliatlas tullaan julkaisemaan vuoden 2009 loppuun mennessä.

Arvioitavat vaihtoehdot

YVA- asetuksen mukaan arviointiohjelmassa on esitettävä hankkeen vaihtoehdot, joista yhtenä vaihtoehtona on hankkeen toteuttamatta jättäminen. Hankkeen arvioitavat vaihtoehdot ovat vaihtoehto 0: Hanketta ei toteuteta ja Vaihtoehto 1: Toteutetaan enintään 35 tuulivoimalaitosta. Tuulivoimalaitokset ovat 3-5 MW. Arviointiohjelmassa ei ole tuotu esille muita vaihtoehtoja eikä siitä ilmene onko tarkastelussa ollut tai arvioinnin aikana rajattu muut vaihtoehdot pois. Arviointiohjelmassa esitetystä Vaihtoehto 1:stä ei saa käsitystä siitä, pitääkö se sisällään alueen vaihteista toteuttamista tai alueita, jotka ovat keskenään vaihtoehtoja. Kohdassa 6.13 Vaihtoehtojen vertailu sanotaan, että eri vaihtoehtojen vaikutuksia vertaillaan kvalitatiivisen vertailutaulukon avulla. Vertailutaulukkoon kirjataan vaihtoehtojen keskeiset ympäristövaikutukset. Samalla arvioidaan vaihtoehtojen ympäristöllinen toteutettavuus.

Arvioitavat ympäristövaikutukset

Arviointiohjelmassa on tuotu esille etukäteen arvioidut keskeiset tässä hankkeessa arvioitavat vaikutukset: Vaikutukset maisemaan, vaikutukset rannikon luontoon, vaikutukset Natura-alueiden suojeluarvoihin ja sosiaaliset vaikutukset. Arvioitaviksi vaikutuksiksi tulee ottaa myös vaikutukset elinkeinoihin (metsätalous, turkistarhaus).

Arvioinnin toteuttaminen

Arviointiohjelmassa tuodaan esille, että ympäristövaikutusten arviointi tulee perustumaan pitkälti olemassa oleviin selvityksiin ja meneillään oleviin ja arviointimenettelyn aikana tehtäviin lisäselvityksiin, kartoituksiin, inventointeihin jne. Hieman epäselväksi jää, mitä selvityksiä aiotaan tehdä. Erityisesti maisemavaikutuksia arvioitaessa jää epäselväksi tehdäänkö virtuaali- ja maastomalleja.

Yhteisvaikutusten arviointi

Arviointiohjelmassa esitettyä hankkeen ja lähialueen muiden hankkeiden yhteisvaikutusten arviointia pitää liitto hyvänä ja tärkeänä asiana, koska lähialueella on yhtä aikaa menossa useampia tuulipuistojen YVA- hankkeita.

Vaikutukset maisemaan

Arviointiohjelmassa on tuotu esille, että maisemallisen muutoksen kohteena on Rantatien varsi ja Maalahden edustan saaristosta mantereelle avautuvat näkymät sekä Maalahdenjoen kulttuurimaisema-alue. Maisemallisia muutoksia aiheutuu tuulivoimaloista, koska ne ovat vähintään 100 m korkeita, joten ne näkyvät kauas. Arviointiohjelman mukaan arviointia varten laaditaan maisema- ja kulttuuriympäristöanalyysi, ja arvioinnissa tarkastellaan erityisesti vaikutukset valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. Liiton mielestä tarkastelu tulee ulottaa myös maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuurimaisema-alueisiin sekä loma-asutukseen mantereen puolella. Maisemallisten vaikutusten tarkastelualue ulottuu aina Vaasan kaupungin rantaviivaan asti itä-pohjoissuunnassa ja Bergöön asti lännessä. Söderfjärden, Maalahdenjoen kulttuurimaisema ja Bergön kyläasutus ovat kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti arvokkaana alueita. Maisemavaikutusten havainnollistamiseksi on virtuaalimallien tekeminen tarpeellista.

Sähkönsiirto

Arviointiohjelmassa tulee esittää myös kartalla alustava suunnitelma sähkönsiirrosta tuulipuiston sisältä (kaksi sähköasemaa) valtakunnalliseen sähköverkkoon. Arviointiohjelman mukaan sähköasemilta rakennetaan yhteys valtakunnalliseen sähköverkkoon suunnittelualueen sisällä, jossa sähköasemat voidaan yhdistää Närpiö- Vaskiluoto voimalinjaan.

Lopuksi

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan suuren tuulipuiston rakentaminen edellyttää varausta maakuntakaavassa. Maakuntakaavassa ei ole osoitettu tuulivoimaloiden aluevarauksia kyseessä olevan Maalahden tuulipuistohankkeen alueelle. Vaihekaava 2, joka käsittelee tuulivoimaa, on käynnistynyt keväällä 2009. Vaihekaavaa varten laaditaan erillinen selvitys koskien koko maakunnan aluetta, ja lähtöaineistoksi otetaan muun muassa kaikki tiedossa olevat tuulivoimahankkeet.

Pohjanmaan museo

Pohjanmaan museo toteaa, että kulttuuriympäristöjen osalta hankealuetta ei ole inventoitu. Ainakin hankealueen lähellä sen pohjoisreunalla (Tuvas- Alskog) on erilaisia asumuksiin ja viljelyyn liittyviä kivistä kasattuja rakenteita. Pohjanmaan museolle on ilmoitettu Majorsbackenilla sijaitsevan kivirakenteita, joita ilmoittaja epäilee muinaisjäännöksiksi. Pohjanmaan museo edellyttää hankealueella muinaisjäännösten (kulttuurin) inventoinnin toteuttamista arviointiohjelmassa esitetyn mukaisesti Museoviraston ohjeistamana.

Pohjanmaan TE- keskus kalatalousyksikkö

Lausunnossa todetaan, että hankealueen etäisyys mereen on pienimmillään noin 500 metriä, Majors träskille ja Maalahdenjokeen noin 400 metriä.

Hankealueella sijaitsee noin hehtaarin kokoinen Narnesjön- järvi sekä Narnebäcken- puro, joka kulkee hankealueen pohjoisosasta Haiknepåttista merelle.

Arviointiohjelman mukaan aiotaan mm. selvittää vesilain 15a ja 17a § tarkoittamat pienvedet sekä hankkeen vaikutukset kalastukseen ja veden laatuun. Ohjelmassa ei kuitenkaan ole ehdotettu hankkeen vaikutusalueen vesistöjen kalaston tutkimista. Siitä johtuen arviointiohjelmasta myös puuttuu toiminnan vaikutusten arviointi kalastoon.

Metsähallitus

Metsähallitus antaa lausuntonsa Maalahden tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Petolahden jokisuiston (FI080054), Eteläisen kaupunginlahden –Söderfjärdenin- Öjenin (FI0800057) ja Merenkurkun saariston (FI0800130) Natura 2000- alueisiin kuuluvien, valtion omistuksessa olevien maa- ja vesialueiden hallinnoijana. Yllä mainitut Natura 2000-kohteet sijaitsevat kaikki tuulipuiston vaikutusalueella ja Petolahden jokisuisto sijaitsee aivan hankealueen etelärajan tuntumassa. Suojelaluekokonaisuus on kansainvälisesti arvokas sekä pesimälinnuston että muutonaikaisen linnuston kannalta.

Yleisesti hankkeesta Metsähallitus toteaa, että suunniteltu tuulivoimapuisto on Pohjanmaan uuden maakuntakaavaehdotuksen tuulivoimavarauksien ulkopuolella. Hankealue on erittäin arvokkaiden luontoalueiden keskellä ja asutusalueita (vakituista ja loma- asutusta) on kilometrin etäisyydellä. Metsähallitus katsoo, että näin laajan tuulivoimapuiston rakentaminen edellyttää merkintää maakuntakaavassa. Maakuntakaavoitukseen sisältyy laaja osallistamisprosessi, mikä takaa kansalaisten, maanomistajien ja sidosryhmien vaikutusmahdollisuudet yhdyskuntasuunnitteluun.

Metsähallitus suhtautuu myönteisesti Maalahden tuulivoimapuiston rakentamiseen edellyttäen, että hankkeesta laaditaan perusteelliset selvitykset ympäristövaikutuksista negatiivisten ympäristövaikutusten välttämiseksi.

Metsähallitus esittää tarkempia kappalekohtaisia huomioita:

Luku 6 Arvioitavat ympäristövaikutukset

Tässä luvussa toistetaan olemassa olevat selvitykset, aineistot, tutkimustiedot ja seurantatiedot, mutta usein jää hämärän peittoon mitkä nämä lähteet todellisuudessa ovat. Luvusta puuttuvat

menetelmäkuvaukset tulevista selvityksistä. Selvitykset on mahdollista tehdä useilla menetelmillä ja tämän tiedon puuttuessa on suunniteltujen selvitysten riittävyyttä vaikea arvioida. Esimerkiksi arviointiohjelmasta ei käy ilmi miten lintujen muuttoreittejä aiotaan selvittää.

6.5 Rakentamisen aikaiset vaikutukset

Kohdan on oltava rakenteeltaan samanlainen kuin kohdan 6.7 siten, että siinä kuvataan linnustoon, luontoon, maisemaan jne. kohdistuvia vaikutuksia eikä melun ja liikenteen aiheuttamia vaikutuksia.

Kohta 6.7.1 *Vaikutukset linnustoon*

Kohdassa on menetelmät on täsmennettävä ja täydennettävä. Metsähallitus katsoo, että näin laaja hanke, jonka vaikutusalueella on kansainvälisesti arvokkaita linnustoalueita ja lintudirektiivin perusteella nimettyjä Natura 2000- alueita, edellyttää ilman muuta sekä pesimä- että muuttolinnuston maastoselvityksiä. Merenkurkun kautta muuttaa joka kevät ja syksy useita miljoonia lintuja, muuttoreitit kulkevat Suomen länsirannikkoa pitkin ja Merenkurkun yli kohti Ruotsia.

6.7.3 *Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin*

Metsähallitus katsoo suojelun alueen haltijana, että hankkeen toteuttaminen edellyttää luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura 2000- arviointia. Luontodirektiivin 6 artiklassa todetaan, että on tarpeen arvioida hankkeet, jotka saattavat vaikuttaa Natura- alueeseen merkittävästi ja on arvioitava asianmukaisesti miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Metsähallituksen näkemyksen mukaisesti ei ole ennalta objektiivisesti pois suljettua, ettei suunniteltu tuulivoimapuisto todennäköisesti aiheuta merkityksellisiä haitallisia vaikutuksia Natura 2000- alueisiin. Kappaleesta puuttuu maakuntakaavatarkastelu.

Yhteenveto

Metsähallitus toteaa, että haluaa tutustua YVA- ohjelmaan uudestaan, kun täsmennykset on tehty, erityisesti lukuun 6 ja antaa mielellään uuden lausunnon. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan suojelun alueen haltijalta on pyydettävä lausunto tehdystä Natura 2000- arvioinnista.

Fingrid Oyj

Fingrid Oyj toteaa, että EPV Tuulivoiman suunnitteleman Maalahden tuulivoimapuiston läheisyyteen ei sijoitu kantaverkon voimajohtoja. Fingrid esittää, että hankkeesta vastaava yhtiö on yhteydessä Etelä-Pohjanmaan Alueverkko Oy: n liittynän suunnittelua varten. Yhtiöllä ei ole muuta huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry

SLL: n Pohjanmaan piiri toteaa, että tuulivoimalaitosten rakentaminen on suotavaa kansainvälisten ja kansallisten ilmastotavoitteiden ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden saavuttamiseksi. Voimalaitosten suunnittelussa, sijoittelussa ja rakentamisessa on kuitenkin huomioitava, ettei voimaloista aiheudu merkittävää haittaa voimalaitosalueen luonnolle, maisemakuvale ja lähiseudun asukkaille.

Maalahdelle suunniteltu tuulivoimapuisto sijoittuisi kunnan keskusta ja merenrannan väliselle alueelle. Tuulivoimapuiston välittömässä läheisyydessä on runsaasti vakituista asutusta ja lisäksi runsaasti kesämökkejä. Tuulivoimaloiden aiheuttamia melu-, varjostus- ja maisemahaittoja onkin arvioitava erityisen huolellisesti. Tuulivoimaloista on laadittava havainnekuvat sekä 3 MW että 5 MW voimalaitosvaihtoehdoille. Maisemavaikutuksia pitäisi tarkastella sekä meri-alueelta että sisämaan asutulta alueelta.

Tuulivoimapuisto sijoittuisi pääosin metsätalouskäytössä oleville metsäalueille, jotka ovat puustoltaan nuoria karuja kangasmetsiä. Arviointiohjelmassa kuitenkin todetaan, että alueella esiintyy mm. uhanalaiseksi luokiteltua eläinlajistoa. Tästä syystä on tarvittavat luontoselvitykset tehtävä huolellisesti. Liito- oravien lisääntymis- ja levähdysalueet on rajattava rakentamisen ulkopuolelle. Erityisesti on huomioitava lähialueilla mahdollisesti pesivien merikotkien ja sääksien pesäpaikat. Myös vaikutukset lintujen muuttoreitteihin on selvitettävä. Lisäksi on tarkasteltava tuulivoimapuiston vaikutuksia Söderfjärdenin kansainvälisesti arvokkaaseen kurkien muu- tonaikaiseen levähdysalueeseen.

Ainakin Majorsbackenin kallioalueella on merkitystä maisema- alueena. Mahdollisuuksien mukaan se tulisi jättää voimalaitosrakentamisen ulkopuolelle.

Suunnitellun tuulivoimapuiston alueella on jo nyt runsaasti metsäautoteitä ja traktoriuria. Niitä tulisi hyödyntää tuulivoimapuiston rakentamisen ja huoltoverkoston suunnittelun yhteydessä.

Saapuneet mielipiteet:

Mielipide 1 2 allekirjoittajaa

Kirjoittajat, jotka omistavat ympärivuotisen vapaa-ajan asunnon ja tilan Maalahden kunnan Yt-termalaxin kylässä, joista tila kokonaisuudessaan on suunnitellun hankealueen sisäpuolella, esittävät seuraavaa:

Nyt ollaan tätä teollista tuotantoa suunnittelemassa kuitenkin kovin luontoherkälle alueelle ja alueelle, jota ei ole tarkoitettu tällaiseen toimintaan ja jonka luonto- ja kulttuurihistoria ei välttämättä anna myöden tällaiselle toiminnalle.

Haluamme esittää muutamia kysymyksiä, joita mielestämme tulee pohtia tässä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä ja samalla lausua muutamia mielipiteitä huomioon otettavaksi:

Vaikutukset pysyvään asumiseen, vapaa-ajan asumiseen, viihtyvyyteen ja maisemaan:

- Miten voidaan arvioida sitä tosiasiaa, että Maalahden Äminne – Öjna alueen kauniiseen rantaviivaan syntyisi 35 massiivista tornia ja ne näin muuttaisivat nykyisen saaristoidyllin näkymiä oleellisesti?

Mielestämme nyt puututaan olennaisella tavalla siihen, miten maisemaa, luonnonarvoja ja kulttuuriperintöä tulisi tällä alueella vaalia. Hankkeella on huomattavia vaikutuksia viihtyvyyteen ja arvokkaaseen maisemaan. Hankealueen läheisyydessä on erilaisia suojelualueita ja suojeluohjelmia, jotka on otettava huomioon.

- Mitä konkreettisia mitattavissa olevia vaikutuksia, esim.: melu, valo, irtoavat jäänpalat tms. on koettavissa, kuultavissa ja nähtävissä 500 metrin varoetäisyyden päässä, lukuun ottamatta näköyhteyttä torneihin sinänsä? Mihin yleensä perustuu tässä hankkeessa 500 metrin varoetäisyys?

- Onko 500 metrin varoetäisyys todellakin riittävä turvaamaan ihmisten merenläheiseen asumiseen ja vapaa-ajan viettoon liittyviä ympäristöarvoja ja rauhallista merenrantamiljöötä?

Mielestämme 500 metrin varoetäisyys ei ole ollenkaan riittävä ja ottaen huomioon alue kokonaisuudessaan. Erityisesti merenläheisen asumisen osalta tarvitaan varoetäisyyden huomattavaa lisäämistä, joka asettaa suunnitelman massiivisen laajuuden kyseenalaiseksi.

- Miten kaavailtu laajamittainen tuulivoimapuisto sopii yhteen Merenläheinen asuminen osayleiskaavan määräysten ja hengen kanssa, jota Maalahden kunnassa on kehitetty ja osittain hyväksytty aiemmin (eteläosa ja pohjoisosa)?

Mielestämme suunniteltu tuulivoimapuistohanke on täysin jo vahvistettujen osayleiskaavojen vastainen. Merkintöjä asuinrakennuksille tai olemassa olevaa rakennuskantaa ei huomioida riittävästi. Huomiota on varsinkin kiinnitettävä asujaimiston läheisyyteen mm. Öjnan kylässä. Pohjanmaan liiton maakuntavaltuuston 29.9.2008 hyväksymässä maakuntakaavassa on otettu huomioon niitä arvoja, joita kaavoituksella ja ihmisen, luonnon ja olemassa olevan tai tulevan yhdyskuntarakenteen kombinaatiolla tällä alueella tulisi olla. Kaavoituksen pitäisi perustua maaseutuasuutukseen ja – elinkeinoihin, luonnon ja kulttuuriympäristön ja näihin liittyvien arvojen säilyttämiseen.

- Miten tuulivoimalan rakentamisen aiheuttamat arvon pudotukset ympärivuotisten ja vapaa-ajan asuntojen ja kiinteistöjen hinnoissa esim. Öjnan kylässä ja ranta-alueella voidaan arvioida?

Tosiasia on, että hankkeella on taloudellisesti hyvin paljon negatiivisia vaikutuksia maanomistukseen, maanomistuksen kehittämiseen ja asuntojen hintoihin erityisesti merenläheisen asumisen osalta.

- Miten turvattaisiin hankealueella olevien kiinteistöjen suunniteltu käyttö maanomistajien taholta, jotka ovat perustaneet suunnitelmansa tehtyihin kaavoihin?
- Miten rakennusaikaiset vahingot ympäristölle, kuten esim. tiepohjille ja puustolle voidaan arvioida? Miten rakennusaikaiset meluhaitat arvioidaan?

Laajemmat vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen:

- Tuulivoimaloiden kokonaissuunnittelu Maalahti - Bergö - Raippaluoto alueella tulisi arvioida kokonaisuutena. Kuinka paljon tuulivoimaloita Merenkurkun saaristoon voidaan rakentaa ilman, että se rikkoo miljöön ja turmelee Merenkurkun arvon ainutlaatuisena ja tunnustettuna luontoalueena?
 - Mikä on tuulivoimalan/tuulivoimapuiston vaikutus ohi lentäville muuttolinnuille kuten kurjille ja Maalahdessa pesiville linnuille kuten merikotkalle, jne.?
- Alueella esiintyy paljon uhanalaisia lintulajeja. Suunniteltu hanke ei voi olla vaikuttamatta näihin määriin.
- Mitkä ovat vaikutukset kalastukselle? Vaikuttaako laajamittainen sähköntuotanto ja jakelu kalastukseen ja erityisesti esim. siian kutuun Maalahdenjoessa?
 - Miten arvioidaan maisemahaittoja Maalahden edustalla kulkevalta venereitiltä ja saaristossa olevista huviloista katsottuna?
 - Miten tuulivoimapuistohanke sopii yhteen Maalahdenjoen suistossa olevan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan venesataman osalta?

Maanomistajina meihin ei ole oltu asiassa missään yhteydessä ja varsinaisten tuulimyllyjen sijainnista suunnitellulla hankealueella meillä on vain arvauksia. Aukkaiden oikeusturvan kannalta olisi oleellista tietää suunniteltujen tuulimyllyjen sijoituspaikat, koska niillä on oleellinen merkitys niistä syntyville ympäristöhaitoille ja maankäytön suunnitteluun, jopa ennen tuulivoimalan mahdollista rakentamista.

Kokonaisuutena tällä tiedolla hankkeen toteuttamiskelpoisuus nyt suunnitellulle alueelle on kovin arveluttavaa. Liian monia suomalaisessa ympäristöoikeudessa tunnustettuja arvoja ollaan valitettavasti loukkaamassa. Hanke on kovin massiivinen. Vaikutusalueen asujaimisto, eläimistö, linnusto, luonto ja kulttuuriarvot ovat saamassa sellaisia kohtuuttomia ympäristöhaittoja, jotka eivät ole hyväksyttävissä.

Mielipide 2

Kirjoittaja omistaa huvilan ja tontin Maalahden kunnan Petolahden kylässä, Stora Kassörenin puolella saarella vastapäätä Öjnan kylää, johon on n. 800 m vesietäisyys ja toteaa seuraavaa: Olemme asuttaneet huvilaamme vuodesta 1963 asti. Se toimii myös omistamamme yrityksen edustuskäytössä.

Sain tietää hankkeesta sattumalta. Olen hyvin närkästynyt, ettei hankealueen kaikkiin maanomistajiin ole oltu yhteydessä vaan hanketta käynnistetään suuren salamyhkäisyyden vallitessa. Yleisesti ottaen suhtaudun tuulivoiman rakentamiseen positiivisesti. Nyt kuitenkin paikka on valittu väärin enkä ymmärrä niitä perusteita, joilla valinta sijoituspaikasta on tehty. On käsittämätöntä, että alueeksi on valittu asutuksen keskellä ja kunnan keskustan lähellä oleva alue, joka lisäksi on Suomen ensimmäisen maailman luonnonperintöalueenvälittömässä läheisyydessä. Luonnonperintöalueella käsittelen aluetta, joka ainutlaatuista olemusta pyritään mahdollisimman vähän häiritsemään. Lähes kahdensadan metrin korkuiset ja voimakasta melua tuottavat tuulimyllyt eivät täytä näitä vaatimuksia.

Mielestäni ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa oli vakavia puutteita. Jo tässä vaiheessa olisi ollut mahdollista visualisoida tuulivoimalan ulkonäkö eri suunnista vaikkapa mereltä ja kunnantalon ikkunasta.

Myös voimalan tuottaman melun määrä ja vaikutusalue on varmasti ollut tiedossa mutta sitä ei ole uskallettu ilmoittaa. Myöskään voimaloissa sattuneista rikkoontumisista ja onnettomuuksista ei ole mitään mainintaa. Kaikki nämä ja monet muut negatiiviset vaikutukset on jätetty huo-

miotta muutoin melko perusteellisessa arviointiohjelmassa. Nämä seikat olisivat voineet vaikuttaa siihen, että hanke olisi loppunut jo alkuvaiheessa mitä minäkin toivon.

Lopuksi mainitsen, että tulen vaatimaan korvauksia voimayhtiöltä huvilamme arvonalentumisesta diskontattuna tuleville sukupolville, jotka eniten kärsivät, mikäli hanke toteutuu.

Mielipide 3

Kirjoittaja esittää, että suunnitelmaan liittyvät etäisyydet sekä pysyvästä että vapaa-ajan asutuksesta selvitetään ja tutkitaan tarkemmin ja toteaa lisäksi, että suunnitelman mukaan etäisyys on vain 0,5 km asutuksesta vähimmillään. Tämä on aikaisempien samantyyppisten suunnitelmien ja selvitysten mukaan erittäin vähän eikä täten hyväksyttävällä tasolla. Muissa maissa, joissa tuulivoimahankkeita on toteutettu tai suunniteltu, on puhuttu useamman kilometrin etäisyydestä. Tähän viitaten tämän suunnitelman 0,5 km on käytännössä täysin riittämätön ja haittaa aiheuttava.

Erityisesti sekä alueen pohjois- että eteläpäässä etäisyys asutukseen ja tähän liittyvät haittavaikutukset on selvitettävä tarkemmin ja tämä on huomioitava suunnittelussa. Alueen eteläpäässä on Majorsin kylä sekä järven rannoilla vapaa-ajan asutusta, jota ryhmää kirjoittaja edustaa. Suunniteltu alue on erittäin lähellä tätä asutusta, mikä ei ole hyväksyttävää arvioitujen melu-, varjo- ja välkehaittojen vuoksi.

Mielipide 4

Kirjoittaja esittää seuraavia pohdintoja:

Kohtaan 5.6 Luonnonolot, 5.6.2 Linnusto: On totta, että energian tuottaminen tuulivoimalla koskettaa eniten linnustoa ja sen elinolosuhteita. Pyydän kuitenkin lisäämään tutkimuskartoituksen koskemaan myös muitakin alueen eläimiä, kuin lintuja. Tässä tulevat esille erilaiset nisäkkäät, kuten metsähiiret, lepakot, rusakot, hirvet ainakin. Tiedän Sidlandetin kesäasukkaana, että hirvien esiintymistiheys on runsas, hirven vaellusreitti kulkee todennäköisesti alueen halki, sillä hirviä tavataan usein samoilla paikoilla Åminne- Öjna metsäautotien varrella lähellä Hudholmsvägeniä ja Hudholmsbergetin ympäristössä.

Kohtaan 5.7 Suojelualueet: Ehdottaisin tarkistettavaksi lintujen muuttoreittiä, kyseessä lähinnä kurjet ja joutsenet ja mahdollisesti korjaamaan hankealueen rajausta, niiltä osin jossa muuttoreitti ja hankealue risteävät keskenään. Kyseessä on muuttoreitti

Söderfjärdeniltä Petolahden jokisuistoon eli ilmansuunnissa koillisesta lounaaseen ja päinvas-
toin.

Maallikkohavaintona hankealueen ylitse huhtikuussa keväisin ja syys- lokakuussa on nähtävissä ja kuultavissa useiden kurki- ja joutsenaurojen ylilento.

Kohtaan 6.7.5 Vaikutukset maisemaan: ”Koska voimalaitokset ovat noin 100 metriä korkeita, ne näkyvät kauas.” Tässä kohdassa olisi ollut tärkeää mainita ja eritellä asia seuraavasti: Korkeusmittaus on suoritettu turbiinin navan kohdalta 3MV mallissa, lapa yläasennossa korkeus noin 125 metriä. Turbiinin 5MV korkeus napaan on 120 metriä ja lapa ylhäällä 150 metriä. Tärkeää, että tieto on eksaktia, millä on erityistä merkitystä maiseman kannalta.

Kohtaan 6.7.9 Meluvaikutukset. Kysymys tähän kohtaan: Käydäänkö hankealueella konkreettisesti testaamassa meluvaikutuksia vai tehdäänkö arvio ainoastaan kyseisen mallinnusohjelman avulla. Ajattelin tässä mahdollisimman kvalitatiivista äänen/melun ominaisuuksien mittaamista ja todentamista.

Kohtaan 6.7.8 Vaikutukset virkistyskäyttöön:

Miten kyseiset haastattelut ja kyselyt toteutetaan?

Yhteenvetoa:

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma oli hyvä, selkeä ja johdonmukaisesti asiassa etenevä.

Yleisiä kysymysmerkkejä koko projektista on kuitenkin hankealueen laajuuden suhteen. Onko hankealue erityisen hyvä näinkin laajan tuulivoimapuiston perustamiseksi? Perusteena alueen ja lähialueen luonnon ja kulttuurihistorialliset arvot niin maiseman kuin rakennetun ympäristön osalta. Elävä maisema ja monimuotoinen metsä myös jatkossa!

Kannatan vaihtoehtoisia energiamuotoja ja ymmärrän hankkeen tärkeyden, myös valtakunnallisesti energiapolitiikkaa ajavana hankkeena. Yksi kysymys EPV: lle koskee tuuliturbiinien tekniikkaa. Ovatko pyörivät lapaturbiinit ainoa vaihtoehto sähköenergian tuottamiseen? Tuotannossa on ja markkinoilla myös pysty vertikaalisia pienilaippaisia turbiineja tuulivoimakäyttöön, joista haittavaikutukset linnustolle ja myös melun tuottamisessa olisivat todennäköisesti vähäisemmät.

Mielipide 5 2 allekirjoittajaa

Kirjoittajat omistavat Maalahdessa Majors träskin pohjoisrannalla kiinteistön, johon kuuluvat juuri remontoitu loma-asunto, vierasmökki, saunarakennus sekä muita pienempiä rakennuksia. Loma-asuntona kiinteistö on toiminut jo 1960-luvulta saakka, ja omistajana on ollut koko ajan sama perhe.

Kirjoittajat esittävät seuraavaa:

Arvioinnissa tulisi ottaa huomioon monia alueeseen vaikuttavia sekä lyhyt että pitkäaikaisia vaikutuksia, joita suunnitelmissa oleva tuulivoimapuisto aiheuttaa. Ympäristöön liittyvät vaikutukset ovat niin maisemallisia, sosiaalisia että luontoon liittyviä ja erityisesti luonnonsuojelullisia.

Maisemalliset tekijät muokkaavat alueen merenrannikon sekä asunto- ja loma-asuntojen maisema-arvoa. Luonnon haitallisen muokkaantumisen lisäksi maisemalliset muutokset vaikuttavat alueella ja sen läheisyydessä olevien kiinteistöjen arvoon myös pitkän ajan kuluessa. Tuulivoimapuiston rakentaminen huonontaa myös alueen viihtyvyyttä. Alueella on ympärivuotista ja loma-asutusta. Asutus tulisi kärsimään tuulivoimapuiston takia, kuten myös vapaa-ajan virkistystoiminta ja retkeily alueen metsissä ja rannoilla.

Olennaista arvioinnissa on asutuksen huomioon ottaen myös alueen monimuotoinen luonto ja sen eläimistö. Alueen läheisyydessä sijaitsee myös suojeltuja Natura- luonnonsuojelualueita. Suunnitellun tuulivoimapuiston alueen läheisyydessä sijaitsee muuttolintujen, kuten kurkien, levähdyspaikka. Linnuston elämä alueella voi myös vaikeutua.

Tuulivoimapuiston alueen välittömässä läheisyydessä sijaitseva Majors träsk on ympäristöltään ja eläimistöltään monimuotoinen alue, jota ei saa häiritä ja järkyttää. Eläimistö on runsas. Havaintoja on tehty muun muassa rupikonnista, liito-oravista, merikotkista, laulujoutsenista, uive-loista, kuikista, susista sekä karhuista. Majors träskin ominaisuuksiin on vuosikymmenet kuulunut rauhallinen ja kaunis luonto, jossa sekä eläimistö sekä asutus ovat viihtyneet. Uhanalaisen eläimistön elintilan uhkaamisesta löytyy myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä, joten myös luonnon ja eläimistön huomioiminen projektia arvioidessa on hyvin merkittävää. Esimerkiksi direktiivillä suojeltu liito-orava on uhanalaisuudeltaan luokiteltu elinvoimaiseksi ja Euroopan unionin alueella vaarantuneeksi.

Kartan mukaan ensimmäinen tuulimylly olisi 500 m päässä Majors träskin loma-asutuksesta. Onko huomioitu, miten näin läheinen sijainti vaikuttaa loma-asutukseen ja luontoon järven alueella? Haitat eivät liity ainoastaan rakentamiseen vaan myös sen jälkeiseen aikaan. Muun muassa tuulimyllyjen aiheuttamat varjostukset, meluhaitat sekä alueen ja kiinteistöjen arvon laskeminen ovat merkittäviä kielteisiä seikkoja.

Vaikka Majors träsk sijaitsee erittäin lähellä suunniteltua tuulivoimapuistoa ja se tulisi kärsimään merkittävästi hankkeen toteutumisesta, ei aluetta ole huomioitu suunnitelmassa niin kattavasti kuin tulisi. Erityisen merkittäviä seikkoja ovat loma-asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden huomioiminen.

Mielestämme ei ole tehty tarpeeksi tuulivoimapuiston ympäristöön liittyviä tutkimuksia. Alueesta tulisi tehdä kattava kartoitus sekä asutuksen sekä luonnon osalta, jonka perusteella voi-

daan arvioida hankkeen todelliset vaikutukset alueeseen, ei ainoastaan rakennusvaiheen aikana, vaan myös vuosikymmeniä eteenpäin. Kartoituksen avulla voidaan arvioida onko alue oikea paikka tuulivoimapuistolle. Eikö rannikolta löydy muuta rakennuspaikkaa, jossa tuulivoimapuisto ei häiritse ympäristön alueen asutusta ja luontoa?

Vaadimme, ettei tuulivoimapuistoa rakenneta alueelle. Mahdollinen tuulivoimapuisto vahingoittaisi merkittävästi alueen ympäristöä ja luontoa. Vaadimme myös Majors träskin ja sitä ympäröivän alueen perusteellista kartoitusta. Jos uutta tuulivoimapuistoa ei voida rakentaa muualle, rakentamattomille ja asuttamattomille erämaille, joissa tuulivoimapuisto ei häiritse ketään ja hanke päätetään toteuttaa, voidaanko järveä lähinnä olevat tuulimyllyt siirtää edes 0,5 km kauemmaksi suunnitellusta. Tuulivoimapuisto ei siis saisi tulla 1,0 km lähemmäs Majors träskin aluetta. Tällöin vaadimme myös nähdä kartat, joissa näkyvät mahdollisten tuulimyllyjen tarkat sijainnit.

Mielipide 6

Kirjoittaja esittää kuolinpesän puolesta hankealueen rajan siirtämistä Öjnassa rakennusoikeuden säilyttämiseksi kuolinpesän omistamalla tilalla. Muutosesitys on merkitty mielipiteen liitteenä olevalle kartalle.

Mielipide 7

kaksi allekirjoittajaa

Kirjoittajat esittävät hankealueen rajan muuttamista kauemmaksi ranta-alueelta. Heillä on tarkoitus suunnitella tilansa asuintonteiksi, kunnan vesijohto on jo vedetty tilalle. He voivat hyväksyä tuulivoimapuiston jos rajaa muutetaan mielipiteen liitteenä olevan kartan mukaisesti, ja ilmoittavat muutoin vaativansa korvausta kiinteistön arvon alenemisesta.

Mielipide 8 Malaxnejdens miljöförening

Yhdistyksen hallitus puoltaa tuulivoimaa puhtaana energiamuotona ja uusiutuvana energiana ja pitää tärkeänä, että arvioinnin pohjaksi laaditaan tarkat luontoinventoinnit. Yhdistys esittää lisäksi, että

- muuttolintujen molempisuuntaiset kevät- ja syysmuuttoreitit Söderfjärdenin suuntaan on selvítettävä; kulkevatko ne mantereeseen yli vai pitkin rannikkoa.
- Majors träsk – Majorsbacken on tutkittava koska se on tärkeä lintupaikka. Majorsbacken on seudun harvoja mäkisiä, lintujen reitit tälläkin kohdalla on selvítettävä, ja olisi paras olla sijoittamatta tuulivoimaloita mäen laelle.
- Skatthagabäcken ympäristöineen tulisi jättää koskemattomaksi ja se on huomioitava rakennusvaiheessa (urheilukalastusseura, joka on raivannut ja hoitanut aluetta, tuntee sen hyvin).
- myllyjen sijoittelu on selvítettävä niin että naapureille aiheutuu pienin mahdollinen haitta.
- yhdistys on seurannut mielenkiinnolla kehitteillä olevaa uutta tekniikkaa ja toteaa, että Savonius-roottori aiheuttaisi vähemmän haittoja välke-efektin osalta.

Mielipide 9

Kirjoittaja esittää tutkittavaksi lisävaihtoehtoa, jossa olisi vain noin puolet esitetyistä tuulivoimalaitoksista, sekä niiden vaikutuksia maisema-, suojelu-, sosiaalisiin ja rannikon luonnonarvoihin.

Hän toteaa, että tämä antaisi vivahteikkaamman päätöspohjan joka samalla "voitelisi" prosessia ja helpottaisi kunnan työtä ja päätöksentekoa ja asiantuntijat laatisivat porrastetun arvion pienimmistäkin vaikutuksista asiallin perustein. Kirjoittaja uskoo, että tämä takaisi kuntalaisien puolueettomamman ja oikeudenmukaisemman kohtelun.

Lisäksi kirjoittaja esittää perustettavaksi rahastoa toiminnan tuotosta saatavista varoista, jotta olisi varoja tuulivoimapuiston käyttöajan jälkeiseen purkamiseen ym., niin etteivät maanomistajille tai kunnalle jää tuulivoimapuiston hautausmaata.

Mielipide 10

Kirjoittaja omistaa kiinteistön Yttermalaxin kylässä osayleiskaavan AT- kyläalueella noin 500 metrin päässä hankealueesta. Hän katsoo, ettei kiinteistöä tuulivoimapuiston takia voisi käytännössä tulevaisuudessa käyttää asuinrakentamiseen, ja esittää, ettei alue ole sovelias tuulivoimapuistolle. Se tuhoaisi monet alueen luontoarvot ja vaikutus maisemakuvaan olisi alueen korkeudesta johtuen huomattava. Hanke tulisi aiheuttamaan kohtuuttoman suurta räsitystä ympäristölle ja ihmisille.

Mielipide 11 2 allekirjoittajaa

Kirjoittajat omistavat kiinteistön Majors träskin pohjoisrannalla, 400 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta. Tilalla on hiljattain korjattu vapaa- ajan asunto, sauna/vierastupa ja pienempiä rakennuksia. Vapaa- ajan asuntoa asutaan koko ajan kesäpuolivuotiskaudella. He omistavat myös kesämökin ja osittain tilan Majorsin kylässä, järven eteläpuolella. Jälkimmäisellä tilalla on kaksi ympärivuotista asuintaloa. Tilaan kuuluu myös lohkomattomia tontteja rannalla.

Kirjoittajat toteavat, että suvun tunneyhteys seutuun on erityisen vahva ja esittävät seuraavaa:

Tuulivoimapuiston alue sijaitsee vapaa- ajan asunnosta katsoen länsisuunnalla josta yleensä tuulee ja jonne aurinko laskee, joten se olisi hyvin häiritsevä. Tuulen suunta vaikuttaisi luultavasti myös melun lisääntymiseen. Kirjoittajat vaativat,

- ettei tuulivoimaloita sijoiteta vapaa- ajan asunnon lähelle, 500 metrin etäisyydskin on aivan liian pieni näin suurten tuulivoimaloiden kyseessä ollessa
 - että koko Majors träskin ympärillä oleva alue otetaan arviointialueeksi rajanläheisten vaikutusten vuoksi. Alueella on paljon asutusta, ja tuulivoimapuisto näkyisi hyvin alueelle. Majorsissa on 6 vakituista asuntoa ja järven ympärillä 27 loma- asuntoa, joita asutaan usein puoli vuotta pysyvästi.
 - että tarkat kartat tuulivoimalaitosten sijainnista esitetään
 - että esitetään realistisia kuvia siitä kuinka maisema muuttuisi, nähtynä asukkaille tärkeiltä paikoilta, myös kirjoittajien asuttamilta tai omistamilta
 - että esitetään totuudenmukaisia laskelmia melun tasosta näille paikoille
 - että esitetään totuudenmukaisia laskelmia siitä miten välkkyvät varjot näkyvät näillä paikoilla
 - ettei tuulivoimaloita rakenneta ainutlaatuiselle mäkialueelle joka alkaa Majorsbackenilta ja että alue muutenkin suojataan, koska se on tärkeä virkistysalue
 - että tärkeitä luonnonarvoja kunnioitetaan ja ne säästetään, Majorsbackenin alueella pesii esim. merikotka, järvessä pesivät mm. uivelo, kuikka ja laulujoutsen.
 - että saamme täyden korvauksen kaikista haitoista
 - että saamme korvauksen rakennusten ja tonttien arvon laskusta. Alue on tähän asti ollut suosittu, tuulivoimapuisto aiheuttaisi dramaattisen muutoksen.
- Kirjoittajien mielestä tuulivoimapuistoa suunnitellaan liian aikaisin, koska tutkimus etenee nopeasti ja tulevaisuudessa on toivottavasti mahdollista rakentaa laitoksia jotka aiheuttavat paljon vähemmän häiriötä.

Mielipide 12 2 allekirjoittajaa

Kirjoittajat suhtautuvat periaatteessa myönteisesti tuulivoimaan ja voimaloiden rakentamiseen. Suuren tuulivoimapuiston sijoittaminen Maalahteen niin lähelle kaunista rannikkoa vanhaan kulttuurimaisemaan ja useiden luonnonsuojelualueiden ja muinaismuistojen läheisyyteen yllättää.

Övermalax- Åminne kulttuurimaisema edustaa maisemaa joka on tyypillinen eteläiselle Pohjanmaan rannikolle. Alueella on paljon muinaismuistoja, eikä kaikkia ehkä vielä ole löydetty, joki- laakson ja viljelymaiseman lisäksi alueella on edustavia kylä, Åminneborgin kartano ja Åminnen vanha kalasatama mm. vene- ja kalastusmuseoineen, eli houkuttelevia matkailukohteita lähi- tai muinaishistoriasta kiinnostuneille.

Välittömässä läheisyydessä sijaitsee myös Natura- alue Petolahdenjoen suisto ja runsaslinnustoinen Öfjärden, vain muutaman kilometrin päässä kansainvälisesti tunnettu Natura- alue Söderfjärden; kurkien ja muiden muuttolintujen tärkeä levähdyspaikka, runsaslajinen Natura- alue Merenkurkun saaristo, UNESCO: n maailmanperintökohde ja yksi Suomen kansallismaisemista, sekä ainutlaatuinen Korsnäs- Maalahden saaristo rikkaine linnustoineen.

Arviointiohjelman mukaan myös YVA- alueella esiintyy useita uhanalaisia lajeja. Lintujen pesintä tulee häiriytymään alueen sisällä ja läheisyydessä, törmäysvaara tuulivoimalan lapoihin koskee varsinkin suuria lintuja. Rakennelmien ja kaapeleiden aiheuttamia haittoja kalojen kutuja kasvualueille ei mainita lainkaan. Esimerkiksi Skathaga- puron arvoa kutupaikkana ei ole huomioitu. Luultavasti infraäänit ja elektromagneettiset kentät häiritsevät kaloja vedessä.

Seutua tulisi kirjoittajien mielestä kehittää täysin eri suuntaan, huolehtia arvokkaasta kulttuuriympäristöstä ja kehittää matkailua ja virkistystä alueella paikallisen väestön tulonlähteeksi. Tämä olisi maakuntakaavan linjausten mukaista, eikä alueelle maakuntakaavassa ole osoitettu tuulivoimatuotannon aluetta. Hankealueen pohjoispuolella oleva Maalahdenjoen jokilaakson maisema- alue on maakuntakaavassa alue, jolla on valtakunnallista kulttuurihistoriallista arvoa kulttuuriympäristön ja maiseman hoidossa. Hieman kauempana on kulttuurihistoriallisesti arvokas Rantamaantie Ruotsin vallan ajalta. Myös Sulvan puukirkko, Stundarsin käsityöläismuseo ja Petolahden puukirkko, Molpen kalastajakylä ja Bergön kalasatama ovat matkailua ajatellen samalla alueella.

Suunnittelualueen asukkaille on selvää, että heidän kiinteistöjensä arvo laskee suuresti jos tuulivoimapuistohanke toteutetaan. Se on vain 0,5-1 kilometrin päässä ja Majors träskin sekä merenrannikon loma- asuntoalueista ja vain hieman etäämpänä lähisaariston loma- asutuksesta, jossa kirjoittajienkin vapaa- ajan asunto sijaitsee. Rannikon ja saariston välissä kulkee matkailulle tärkeä veneväylä. Siksi myös vaikutukset merialueelle saakka on selvitettävä. Hanke ei myöskään sovi suunnitelmiin merenläheisen asumisen kehittämisestä.

Arviointiohjelmasta puuttuvat tiedot tuulimittauksista joihin hankealueen paikka perustuu. Muutakin paikkoja varmaan olisi kauempana asutuksesta. Kiinteistöt näkö- tai kuuloetäisyydellä menettävät arvoaan ja ainakin kirjoittajat tulevat vaatimaan korvauksia. Esimerkit Ruotsissa osoittavat, että arvon alentuminen voi olla 30% heti kun on haettu lupaa tuulivoimapuiston rakentamiseen.

Kirjoittajien mielestä tuulivoimapuistot pitäisi rakentaa merelle, teollisuusalueille tai muille vähemmän herkille paikoille, joissa melu-, välke-, varjostus- ja maisemariski on pieni, joissa ei alueen asukkaille aiheudu taloudellisia menetyksiä, joissa vaikutus luontoon ja erityisesti harvinaisiin lajeihin ja rikkaaseen linnustoon on minimaalinen, ja joissa korvaamattomat kulttuuriarvot tai tutkimattomat muinaismuistot eivät vaarannu.

Mielipide 13

2 allekirjoittajaa

Kirjoittajat omistavat hankealueen rajasta noin 500 metrin etäisyydellä tilan Majors träskin pohjoisrannalla. Tilalla ollaan korjaamassa vapaa- ajan asuntoa ympärivuotiseen käyttöön, ja on jo käytetty puoli vuotta kesäkausina. Lisäksi toisen kirjoittajan omistuksessa on osittain tila, jolla on kaksi ympärivuotisessa käytössä olevaa rakennusta ja kolme rantatonttia.

Kirjoittajat eivät tiedä tarkkaan mitä tuulivoimapuisto aiheuttaisi heidän viihtymiselleen nykyisellä paikalla tai kiinteistöjen myyntihintoihin, koska ovat kuulleet asiasta vasta hiljattain, mutta epäilevät haittoja syntyvän.

Korsnäsin merituulivoimapuistoa suunniteltaessa kyseenalaistettiin vahvasti 10 kilometrin etäisyys ja vaadittiin 15 km etäisyyttä rannikosta. Maalahden tuulivoimapuisto tulisi ilmeisesti 0,5 km etäisyydelle asutuksesta, eikä sillä kuitenkaan median ja ympäristövaikutusten arvioinnin mukaan olisi häiritseviä vaikutuksia. Tämä informaatiota voi käsityksemme mukaan pitää harhaanjohtavana.

Ei ole myöskään tullut esille missä on vastaavan kokoisia tuulivoimapuistoja, kuinka lähellä asutusta, millaiset niiden vaikutukset ovat olleet viihtyvyyteen ja kiinteistöjen arvoon. Kirjoittajat epäilevät hanketta pilottiprojektiksi, jolla testataan vaikutuksia lähellä asuviin koekaniineina.

Ei ole esitetty miten tuulivoimalaitokset sijoitetaan, edes kuvasovitteina, melulaskelmia tai varjonmuodostumista tärkeillä paikoilla. Kirjoittajat ihmettelevät miksei tuulivoimapuistoja rakenneta Pohjois-Suomeen, jossa vastaavan tuulivoimalaitoksen tuottaisi 3- 4 kertaa enemmän energiaa kuin arviointiohjelmassa mainittu.

Kirjoittajat viittaavat myös ongelmiin tuulivoimaloiden suhteen Tanskassa ja Ruotsissa.

Kirjoittajat vaativat

-että koko Majors träskin ympärillä oleva alue otetaan arviointialueeksi rajanläheisten vaikutusten vuoksi. Alueella on paljon asutusta, ja tuulivoimapuisto näkyisi hyvin alueelle. Majorsissa on 6 vakituista asuntoa ja järven ympärillä 27 loma- asuntoa, joita asutaan usein puoli vuotta pysyvästi.

-ettei tuulivoimaloita rakenneta Majorsbackenin ainutlaatuiselle mäkialueelle

-että he saavat täyden korvauksen kaikista haitoista

-että he saavat korvauksen rakennusten ja tonttien arvon laskusta. Alue on tähän asti ollut suositettu, tuulivoimapuisto aiheuttaisi dramaattisen muutoksen.

Mielipide 14

Kirjoittaja esittää seuraavia huomautuksia arviointiohjelmasta:

1. Vanhenemisen vaikutus melutasoon

Tuulivoimalaitosten vanhenemisen vaikutus melutasoon on huomattava ja selvä. Lupa annetaan usein täysin uuden tuulivoimalaitteiston perusteella mutta käyntiäänä tulee olemaan vanhenevan tuulivoimalaitoksen. On mitattuja esimerkkejä melutasosta uutena 36,8 dBA, 39- 41,5 dBA kolmen vuoden jälkeen (eli jo silloin melutaso ylitti 40 dBA), sekä 46,4 dBA kymmenen vuoden jälkeen. Koettu melutaso oli siis kymmenessä vuodessa jo melkein kolminkertaistunut. Melutaso tulisi siis mitata joka toinen vuosi neljään vuoteen saakka, sekä sen jälkeen vuosittain niin kauan kuin toimintaa on. Jos sallitut melutasot ylittyvät on lupa vedettävä pois.

2. Maanomistajat

EPV on päättänyt rahallisesta korvauksesta vain maanomistajille joiden maille tuulivoimalaitokset sijoitetaan, mikä tarkoittaa että korvausta saadaan noin 23 hehtaaria (80 x 80 m x 35). Aluetta varataan kuitenkin 1150 ha ja etäisyys asutukseen olisi 500 m niin että koko varattu alue olisi noin 2000 ha. Lienee enemmän kuin oikein että tämän alueen maanomistajat saavat korvausta tulevista maankäyttönsä rajoituksista. Jos yleinen käsitys tulee olemaan, että etäisyys lähimpään tuulivoimalaitokseen tulee olla vähintään 500 m, tulee tuskin olemaan mahdollista rakentaa alueelle joka on tätä lähempänä. EPV ei ilmeisesti tiedä, mitä rajoituksia muut viranomaiset asettavat tälle alueelle. Maanomistajat, jotka ovat jo tehneet vuokrasopimuksen yhtiön kanssa, eivät myöskään ole saaneet tarpeeksi tietoa tietääkseen hankkeen laajuudesta, joten ne ei pitäisi päteä.

3. Välke

Suuri osa asutuksesta Tuvin, Rantatien, Åminnen ja Öjnan alueilla joutuu elämään iltaisin ja varhain aamulla varjovälkkeessä.

4. Seurantaryhmä

EPV tulee itse valitsemaan maanomistajien edustajat seurantaryhmään. Yhtiön oman ilmoituksen mukaan he tulevat olemaan maanomistajia, jotka ovat jo vuokranneet maata yhtiölle. Heitä tuskin voidaan pitää puolueettomina koska ovat jo sitoutuneet tukemaan hankkeen toteutumista.

Mielipide 15

2 allekirjoittajaa

Kirjoittajat ovat muuttaneet Maalahteen edellisvuonna suunnitellun tuulivoimapuiston pohjoispuolelle sen lähivaikutusalueelle. He vastustavat tuulivoimapuiston toteuttamista seuraavin perusteluin:

Vaikutukset maisemaan

-Suomenkin oloissa ainutlaatuinen Åminnen maisema- alue, jossa on noin 200 venevajaa ja vanha kalasatama, menettäisi kulttuurimerkityksensä

-Suunnitellut 35 tuulivoimalaa muodostaisivat lähes 200 m korkean "muurin" häiriten maisemaa ja asukkaita

-Veneellä ja kanootilla liikkuen kirjoittajat ovat ihailleet saariston maisemia. Tuulivoimaloiden vaikutus ulottuisi myös merelle useiden meripeninkulmien päähän.

-Mahdollisista voimaloiden vesiliikenteen GPS -laitteiden häirintävaikutuksista ei ole tietoa

Vaikutukset luontoon

-Tuulivoimala- alueiden vaikutuksista linnustoon ei paljon tiedetä, koska vastaavankokoisia tuulivoimapuistoja ei Suomessa ole. Tähän mennessä tiedetään, että linnut karttavat aluetta vähintään noin 1 km säteellä. Tämä tarkoittaisi, että lähes kaikki nykyään alueella pesivien lintujen tulevat sukupolvet muuttaisivat pois. On erittäin valitettavaa, että nyt suhteellisen runsaan ja monipuolisen linnuston pesimis-, levähdys- ja elinolosuhteiden luontaiset alueet tuhoutuisivat.

-Lähialueiden luonnon moniarvoisuuden tasapaino järkkäytyisi oleellisesti.

Vaikutukset Natura- alueen suojeluarvoihin

-Maalahden kunnan alue on Natura- alueiden ja UNESCO: n Maailmanperintöalueen ympäröimä. Mielestämme on kohtuutonta kaapata alueen keskeltä maa- alue, joka ulottuu lähes rantaan, ja rakentaa se täyteen massiivisia rakennelmia, joiden vaikutukset ulottuisivat kauas kyseisille alueille.

Sosiaaliset vaikutukset

Elinolot ja viihtyvyys häiriintyisivät peruuttamattomasti voimaloiden ääni- ja heijastusvaikutusten vuoksi. Näitä seikkoja vähäteltiin esittelijöiden taholta YVA- tilaisuudessa. Siellä ei myöskään annettu riittävän konkreettista informaatiota kyseisistä asioista (esimerkiksi luvattua animaatiota ei näytetty).

-Virkistyskäytön luonne muuttuisi oleellisesti. Tuulivoima- alueen lähimaastot olisivat ainoastaan teollisuusnähtävyys. Luonnossa rentoutumisen ja virkistäytymisen kokemuksia edistävät vaikutukset vähenisivät ratkaisevasti.

-Maalahden kunnan slogan merenläheisestä ja viihtyisästä asumisesta menettäisi merkityksensä. Kuntaan ei muuttaisi uusia veronmaksajia, se "autioituisi".

Taloudelliset vaikutukset

-Tuulivoimapuiston vaikutusalueella sijaitsevien kiinteistöjen arvo romahtaisi, kuka on korvausvelvollinen?

-mahdollinen taloudellinen hyöty kuntaa ajatellen rajoittuisi lähinnä rakentamisvaiheeseen. rakennusprojektit kilpailutettaisiin lain mukaan, jolloin edullisimman tarjouksen saanut saisi työt. Ei ole takeita siitä, että projekti toteutettaisiin paikallisin voimin.

Kirjoittajien mielestä tuulivoiman käyttö muuten yhtenä energiavaihtoehtona on hyvä, siihen sopivalla alueella.

Mielipide 16

3 allekirjoittajaa

Kirjoittajat käsittelevät mielipiteessä vain Majorsbackenia ja toteavat, että se kieltämättä on herkullinen alue tuulimyllyille. Se on alueen muita mäkiä korkeampi, länsilaita on jyrkkä ja pohjois- länsituulille otollinen, mutta sijainti on kuitenkin asutuksen kannalta ongelmallinen.

Lisäksi he esittävät seuraavaa:

Alueen kartta on tarkoituksenmukaisesti rajattu niin, että Majors träskin rannalla näkyy vain 5 vapaa- ajan asuntoa, nekin selin tuulipuistoon. Lähivaikutusten tarkastelualue on rajattu samaan tapaan. Miksi järvi on jätetty ulkopuolelle? Lähialue on kapeimmillaan 500 metriä, Sidlandetissa jopa 3 km. Järven rannalla on 9 asuintaloa sekä 25 vapaa- ajan asuntoa, joista 3 yli puolen vuoden käytössä. Niiden etäisyys on 500- 1200 m tuulipuistoalueen reunasta. Niiden olohuoneet, parvekkeet ja terassit ovat lähes kaikki lännen suuntaan.

Majorsbackenille sopii arviomme mukaan 5 myllyä. Mäen taso on 15- 20 m järven pintaa korkeammalla. Mäellä myllyt olisivat siis jopa 200 m järven pintaa korkeammalla, näyttävät kaatuvan päälle. Kun ilta- aurinko paistaa ja myllyt pyörivät, auringon valo vilkkuu diskovaloina ja siitä kärsii ainakin 14 vapaa- ajan asuntoa. Toisen ongelman muodostavat tornien eritahtisesti vilkkuvat vilkkuvalot hämärän ja pimeän aikaan. Tornien punaiset varoitusvalot värjäävät järven punaiseksi. Nämä valoeffektit eivät varmaan tee hyvää psyykelle tai migreenille, aiheuttavat siis oleellista terveydellistä haittaa. Terveystensuojelulain 6 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, että asukkailla turvataan terveellinen elinympäristö.

Tanskalaisten ja ruotsalaisten arvioiden mukaan kiinteistöjen arvo laskee lähellä tuulimyllyjä noin 30%. Alle 2 km etäisyydellä myllyistä olevaa kiinteistöä on erittäin vaikea saada kaupaksi.

Kuka korvaa alentuvan arvon?

Tanskassa on laadittu vuonna 2008 laki, joka säättää, kuinka kiinteistönomistajalle kompensoidaan taloudellisen arvon menetys. Ruotsissa ollaan aloittamassa oikeudenkäynnin lain saami-

seksi. Suomessa vasta aloitellaan tuulivoimapuistojen rakentamista. Siksi taitaa olla kiire runnoa suunnitelmat läpi, ennen kuin kiinteistöjen omistajat saavat etunsa valvotuksi koskien myllyjen sijoituksia ja haittakorvauksia.

Majorsbacken on petolintuineen luontoarvoiltaan ainutlaatuinen. Länsipuolella on kolme luonnonlähdettä, joiden veden laatu saattaa pilaantua suoritettavien kaivuutöiden takia.

Kirjoittajat esittävät edellä olevaan viitaten, että Majorsbacken poistetaan tuulipuistoalueesta.

Mielipide 17 Malaxnejdens Sportfiskeförening r.f.

Yhdistys toteaa, että se on perustettu vuonna 2003 ja sillä on 120 aktiivijäsentä. Yhdistys on kokouksessaan 27.4.2009 käsitellyt arviointiohjelmaa ja antaa seuraavan lausunnon:

Suunnitellun tuulivoimapuiston alue ei ole voimassa olevassa Pohjanmaan maakuntakaavassa.

Arviointiohjelmassa ei mainita edes erästä Maalahden parhaista kutevia kaloja kuljettavista puroista Skatahagabäcken ja Narnebäcken kuten sitä myös kutsutaan. Se kulkee Hajknepottenista Rantatien itäpuolella Narnesjön kautta tuulivoimapuistoalueen läpi mereen Åminnen Skathagenissa.

Ohjelmassa on merenlahti Åminnestä Petolahti- Öjna suuntaan rajattu tuulivoimapuiston vaikutusalueeseen. Mitkä nämä vaikutukset ovat, mitä tarkoitetaan? Elektromagneettista säteilyä, valojen välkkymistä, varjoefektejä pyörivistä lavoista vai infraääniefektejä ja tavallisia kuuluvia ääniä? Aiheutuuko efektejä jotka voivat olla haitallisia kaloille ja vesiorganismeille jos ne ovat esitetyllä vaikutusalueella?

Ohjelmassa ei ole tietoja siitä mitä haitallisia vaikutuksia tuulivoima voi aiheuttaa kalojen kudelulle, Maalahden siian kutualueille merellä, kalojen vaelluksille, ravinnon etsinnälle, kalojen ravinnon elinolosuhteille (plankton) sekä esiintymiselle ja elintavoille. Onko näistä tutkimustuloksia?

Ohjelmasta puuttuu myös tieto siitä kuka on korvausvastuussa tai millaisia kompensatiotöidenpiteitä pitää tai voidaan tehdä jos tuulivoimapuiston pystyttämisestä todetaan aiheutuneen kielteisiä sivuvaikutuksia asukkaiden virkistys- ja elinolosuhteille ja menetettyjä luontoarvoja joilla on suora yhteys tuulivoimapuiston sijoittumiseen paikkakunnalle.

Ohjelmassa ei mainita mitään toimenpiteistä, korvauksista tai kompensatiosta joita pitää tai voidaan tehdä jos ammattikalastajien toimeentulo pienenee tai vapaa- ajankalastajien mahdollisuus virkistykseen pilataan, jos kalasto, kala ja eläinfauna köyhtyy tai pakenee kalastusvesiltä.

Selkeät kartat tuulivoimaloiden tarkemmasta sijoituksesta ja uusista teistä puuttuvat.

Mittakaavalliset viistokuvakartat siitä miltä tuulivoimalat näyttävät eri ilmansuunnista ja muuttuvasta rannikon maisemasta mereltä päin puuttuvat myös.

Yhdistyksen täydennysesitys arviointiohjelmaan:

Yhdistys esittää, että seuraavat kohdat otetaan huomioon ja selvitetään jatkosuunnittelussa:

Ohjelman tulee sisältää perusteellisempia tietoja, selvityksiä tuulivoimaloiden mahdollisista kielteisistä vaikutuksista vesiorganismeihin, kalan ravintoon (plankton) ja voivatko sekä voimaloiden infraäänit aiheuttaa sen, että kalakannat pakenevat suuremmalle vesialueelle. Häiriytyykö Maalahden siika? Vaikuttaako tuulivoimaloiden perustusten värinä kalojen vaellukseen ja kutuun? Onko tutkimustuloksia näistä kysymyksistä? Onko sitä selvitetty? Näitä kysymyksiä tulee selvittää.

Ohjelman tulee ottaa huomioon tärkeä kutupuro Narnebäcken, Skathagabäcken ja Narnrsjö sekä Hajknepotten tuulivoimaloita sijoitettaessa.

Ohjelmassa tulee olla tieto siitä tuleeko alueen asukkaille rajoituksia liikkumiseen hankealueella.

Ohjelmasta tulee käydä ilmi mitkä tahot ovat vastuussa ja korvausvelvollisia osoittamaan kompensatiota paikallisväestölle mahdollisista tähän saakka tuntemattomista tai tunnetuista kielteisistä vaikutuksista ihmisiin, eläimiin tai luontoon.

Tuulivoima on yleisen edun mukaista, mutta silloin pitää myös läheisyydessä asuville ihmisille taata täysi korvaus siitä mistä he joutuvat luopumaan. Tuulivoiman kanssa on eletävä vähintään 30 vuotta.

Yhdistyksen toivomus:

Jos tuulivoimapuisto Maalahteen perustetaan, tässä vaiheessa jo voidaan sanoa, että olisi hyvä policy ja image EPV:lle ja Maalahden kunnalle aktiivisesti vuosittain tukea ja kompensoida paikallisväestölle ja sen virkistysyhdistyksille vuotuisella avustuksella esimerkiksi kalakantojen hoitoa, kalanistutusta ja muuta toimintaa.

Mielipide 18 2 allekirjoittajaa

Kirjoittajilla on uusi omakotitalo Majorsissa mökkitontillaan ja he ovat aikoneet siirtyä sinne Molpesta. He omistavat myös osittain kaksi muuta taloa alueella. Sitoutuminen heidän idylliseen ja rauhalliseen kokemaansa seutuun on voimakas.

Kirjoittajat toteavat, että nyt 500 metrin päähän omakotitalosta on tulossa suuri tuulivoimapuisto ja esittävät mm. seuraavaa:

Suhtautumisemme tuulivoiman tutkimukseen ja kehittämiseen on positiivinen, sen sijaan hyvin kriittinen sen kannattavuuteen toistaiseksi, koska sitä joudutaan voimakkaasti subventoimaan verovaroin. Suuria tuulivoimapuistoja rakennetaan ottamatta huomioon luontoa tai asukkaita. Suuren tuulivoimapuiston sijoittaminen kauniiseen ja herkkään rannikkoluontoon ja keskelle Maalahden tärkeää loma- asuntoaluetta on järkyttävää. Suunniteltu hanke on suurempi kuin Suomen muut tuulivoimapuistot yhteensä eikä internetistä löydy vastaavaa. Tuulivoimapuistot tulisi sijoittaa merelle tai teollisuusalueille. Tuulivoimapuisto ei myöskään ole Pohjanmaan maakuntakaavassa.

Hankealueella pesii merikotkapari ja arviointiohjelman mukaan useita muita uhanalaisia lajeja, se on hyvin lähellä merkittäviä Natura 2000- alueita ja UNESCO: n Maailmanperintöaluetta, jonka maisemakuvaan se vaikuttaisi hyvin negatiivisesti. Vaarana on että suojelualueiden linnut törmäävät tuulivoimaloihin ja viimeisten tutkimusten mukaan on muitakin uhkia. On todettu, että myös suuria määriä rauhoitettuja lepakoita on kuollut. Niiden keuhkot ovat räjähtäneet. Vielä ei ole tiedossa, voiko pikkulinnuilla olla sama kohtalo. Tuulivoimapuistossa on lisäksi saarnikanta joka on yksi Suomen pohjoisimmista.

Loma- asukkaita tulee häiritsemään melu, varjostukset, vilkkuvalot, ja pilalle mennyt maisema ja kiinteistöjen arvo laskee välittömästi 30 % kuten Ruotsissa ja USA: ssa on todettu eikä 2 km lähempänä tuulivoimapuistoa olevaa taloa saa myydä.

Kirjoittajat vaativat:

- täyttä kompensatiota aiheutuvista haitoista
 - täyttä kompensatiota kiinteistöjen arvon laskusta
 - ettei heidän kiinteistöjensä lähelle rakenneta tuulivoimaloita, 500 m on täysin riittämätön etäisyys
 - että esitetään tarkat kartat tuulivoimaloiden sijoituksesta ja kuvasovitteita heille tärkeiltä paikoilta Västerlandet ja Majorsin kylä tuulivoimapuistomaisemasta
 - että esitetään realistiset laskelmat melutasosta heidän kiinteistöjensä kohdalta Västerlandetissa ja Majorsin kylässä. Tuulen suunta on usein lännestä joten melu leviää näiden suuntaan.
 - että esitetään kuinka roottorinlapojen aiheuttama välke tulee näkymään näillä paikoilla auringonlaskun aikaan
 - että koko Majors träskin ympärillä oleva alue otetaan mukaan vaikutusalueeseen. Kaikki talot ovat 0,4-1,4 km etäisyydellä tuulivoimapuistosta ja avoin vesialue lisää vaikutuksia.
 - että tuulivoimaloita ei rakenneta ainutlaatuiselle ja hyvin luonnonkauniille mäkialueelle joka alkaa Majorsbackenilta ja tämä alue muutoin suojataan vaikutuksilta.
 - että tärkeät luonnonarvot otetaan huomioon ja suojataan sekä hankealueella ja läheisillä herkillä alueilla kuten Majorsissa. Esimerkiksi uivelo pesii järvellä, mikä on eräs eteläisimmistä pesintäpaikoista Suomessa. Muita lintulajeja on lukuisia. Majorsin kautta kulkee myös vanha metsänriistan vaellusreitti. Karhuja on havaittu, omalla tontillakin on käynyt susi, ilves ja saukko. Liito- orava, mäyrä, hirvi, metsäkauris ja valkohäntäpeura esiintyvät alueella.
- Kirjoittajat vastustavat tuulivoimapuistohanketta.

Mielipide 19

Mielipiteessä esitetään seuraavaa:

Hankealue ulottuu lännessä kirjoittajan kiinteistön alueelle (Öjna) ja leikkaa vanhan Maalahden ja Petolahden välisen pitäjänrajan. Kirjoittajalla ja sukulaisilla on metsätiloja alueella. Pitäjänraja on vuodelta 1492 ja aiemminkin vanhojen asiakirjojen mukaan, joten asialla on historiallista kiinnostavuutta. Raja tulisi säilyttää koskemattomana. Tuulivoimapuisto tuhoaisi sen teiden rakentamisella, huoltotarpeilla ym.

Kirjoittaja ihmettelee miksi hankealueen raja on vedetty pitäjänrajan yli syvälle kiinteistön alueelle. Se on matalahkoa, suurelta osin vanhaa niittymaata, joka on inplanterats genom högläggningsprojekt ja rahoitettu valtion lainalla, jota perhe on vuosikymmenet maksanut takaisin. Suuri osa vapaa- ajasta on uhrattu istutuksiin. Vaikeat talvet, joita ovat seuranneet myyrävahingot, ovat vaatineet useita uudelleen istutuksia.

Kiinteistö on yhdistetty uudelleen ostamalla aiemmin kiinteistöön kuuluneita alueita. Tarkoitus on ollut luoda kestävä metsätaloutta suhteellisen hyvällä pinta- alalla. Maaperä on viljavaa ja sopii hyvin metsän kasvatukseen. Hankealue koskee noin 10 ha kiinteistön koko alasta, mitä kirjoittaja ei voi hyväksyä.

Alueen läpi virtaa puro joka laskee Öjffjärdeniin. Puro syntyi hätäaputöinä 1950- luvulla ja myös tässä on valtiontakuulaina maksettu takaisin vuosikymmenien aikana. Nyt puroa ympäröi luonnollinen kasvillisuus ja se muodostaa hyvän ympäristön eläimistölle.

Kiinteistön ranta- alue sisältyy Merenläheisen asumisen osayleiskaavaan, eteläiseen osaan, ja tonttien määrää säätelee Maalahden rantayleiskaava. Sen laatimisvaiheessa kirjoittaja hyväksyi alueelleen tulevien tonttien lukumäärän eikä hakenut tiiviin loma- asutuksen suunnittelua koska alueen hyödyntäminen ei ollut ajankohtaista. Rantayleiskaavan alue ulottuu noin 200 m rantaviivasta. Kiinteistön alueilla kulkee harju pohjois- eteläsuuntaisesti ja perheen ajatuksena oli säilyttää rantaviiva ja mahdollisesti myöhemmin suunnitella ylempänä oleva alue käytettäväksi rakentamiseen. Osa harjasta sijaitsee nyt huolestuttavan lähellä tuulivoimapuiston aluetta josta saattaa aiheutua pitkälle tulevaisuuteen rajoituksia rakentamiselle. Maan arvo laskee välittömästi jos aluetta ehdotetaan teollisuusalueeksi.

Kiinteistö ympäröivine alueineen on suojelualue aiemmin vahvistetussa osayleiskaavassa. Rakennus on vuodelta 1919- 21 mutta vanha osa lienee 1800- luvulta. Rakennustyyli ja alkuperäinen väri on säilytetty.

Tuulivoimahankkeen tiedotustilaisuudessa sanottiin selvästi, että minimietäisyys tuulivoimaloista on 500 m sekä pysyvän että loma- asutuksen osalta. Hankkeen länsiraja kiinteistön alueella ei täytä tätä vaatimusta, vaan on noin 300- 350 m etäisyydellä. Tuulivoimala sopii huonosti vanhaan miljööseen.

Myös alueet Degerviksvägenin eteläpuolella kiinteistön lähellä on kaavoitettu asutukselle vahvistetussa osayleiskaavassa. Tässäkin tuulivoimalat ovat huolestuttavan lähellä.

Kirjoittaja ihmettelee, etteivät hankkeesta vastaava, kunta tai muut asiasta kiinnostuneet ole olleet häneen yhteydessä vaikka maa on yksityisomistuksessa ja aivan muussa käytössä, ja epäilee ettei yksi käsi tiedä mitä toinen tekee. Pällekkäiset hankkeet aiheuttavat intressiristiriitoja ja haittaavat aiempaa kaavoitusta. Ei myöskään ole tasapuolisuusperiaatteen mukaista, jos joillakin maanomistajilla on esisopimuksia tuulivoimayhtiön kanssa ja muut pakotetaan sen jälkeen taloudellisiin myönnytyksiin.

Mielipiteen esittäjä vaatii, että hankealueen rajaa muutetaan niin, että hänen alueensa ei sisälly hankealueeseen. Minimietäisyyttä rakennuksista ja osayleiskaavan mukaisista tonteista on noudatettava.

Mielipide 20

2 allekirjoittajaa

Mielipiteessä esitetään seuraavia näkökohtia:

1. Jos tuulivoimalat ovat siipi yläasennossa 180 m, se voitaisiin sanoa suoraan, eikä puhua 100 metrin korkeudesta. Korkein kohta tulee näkymään.
2. Hankealueen raja ei ainakaan luoteessa täsmää kuvissa 5-1 j1 5-4.
3. Ilmeisesti arviointiselostuksessa tullaan esittämään mallinnettu melukartta. Kohtaan 6.12 Vaikutusten seuranta tulisi sisällyttää kartta jolle merkitään todelliset melumittauspaiikat eli taustamittaukset, ja koska tuulivoimala on käynnissä. Koska melutaso voi korreloida hyvän

tai huonon kunnossapidon kanssa, olisi melutason pitkäaikaisseuranta hyvä, toisin sanoen suunnitelma vuosittaista mittauksista ja toimintasuunnitelma melutason nousun varalle.

4. Viitattava melutasoon loma- asuntoalueilla Ruotsissa, 35 dBA. Mainittava täyttyykö tämä vaatimus hankkeessa. Ellei, ilmoitettava mitä asialle tehdään tai miksi jätetään huomiotta.
5. Meluinversion huomioiminen aamunsarastuksessa ja illan hämärtyessä.
6. Seuraavia minimitasoja on sisällytettävä (Almänna råd om buller vid vindkraftverk/ Föreningen för Svenskt Landskapsskydd, remiss till Naturvårdsverket):
 - Melua mitattaessa otetaan huomioon lämpötila/ maasto/ tuuli
 - Melumittaus on suoritettava joka toinen vuosi neljänteen toimintavuoteen saakka, sen jälkeen vuosittain koko toiminnan ajan.
 - Käyttölupa melun osalta on tutkittava ottaen huomioon muutokset maastossa, avohakkuut ja voimalan vanheneminen (kunnossapito).
 - Jokaisen tuulivoimalan osalta on meluinversion vaikutus huomioitava sekä lupamennettelyssä että toiminnan aikana.
 - Keskiarvolaskelmaan on sisällytettävä hetkellinen melu käyntiäänessä. Ellei se ole mahdollista, on asetettava suhteellisen alhainen raja hetkelliselle melulle.

Kirjoittajat ymmärtävät tuulivoimalaitosten määrän maksimoinnin kannattavuuden näkökulmasta, mutta eivät pidä optimaalisena sijoittaa hanketta alueelle jolla on suhteellisen paljon asutusta. He tulevat itsekin näkemään kaikki myllyt asuintaloltaan ja mahdollisesti kuulemaan ja näkemään ne vapaa- ajan asunnoltaan.

Kirjoittajat esittävät, että yksi sähköasema otetaan pois projektisuunnitelmasta ja tuulivoimahankkeen kokonaistehoa pienennetään 40 %. Puisto tulisi sijoittaa pienemmälle alueelle ympäristöhaittojen minimoimiseksi. Jos kohdat 1-6 edellä huomioidaan ja puistoa pienennetään 40% he hyväksyvät tuulivoimapuiston Sidlandettiin.

Mielipide 21 13 allekirjoittajaa

Mielipiteessä todetaan, että arviointiohjelmaan on otettu mukaan paljon aineistoa, jolla ei ole relevanssia arvioinnin suhteen, kuten Maailmanperintöalue, joka on kaukana eikä aiheuta lisärajoituksia verrattuna Natura 2000- ohjelmaan ja kansallisiin periaatepäätöksiin suojeluohjelmista. Sen sijaan on paljon vähemmän tietoa, mitä lähemmäs tullaan asioita joilla on relevanssia hankealueen lähellä oleville. Siltä osin tieto on myös epämääräistä ja puutteellista.

On myös todettava että faktojen käsittely on huolimaton, ja voi johtaa harhaan talouksia joita hanke voi koskea. Ohjelmassa on seuraavia virheitä:

1. Annetaan kuva ettei ympärivuotista asutusta ole 500 m lähempänä sitä aluetta, jolle tuulivoimaloita voidaan tulla rakentamaan. Niitä on kuitenkin useita, kuten Narnessa, Öjnassa ja alueella joka on arviointiohjelmassa olevan kartan ulkopuolella. - Liite 1 on kartta joille puuttuvia on merkitty.
2. Maalahden jokilaakso Åminneen asti on valtioneuvoston päätöksen 5.1.1995 mukainen valtakunnallisesti arvokas maisema- alue. Asia on mainittu ohjelmassa, mutta karttamateriaalin perusteella on mahdoton nähdä, että tuulivoimapuisto ulottuu pitkälle valtioneuvoston päätökseen sisältyvälle alueelle. Liite 2 on kopio valtioneuvoston päätöksestä, johon on alleviivattu viranomaisten velvollisuudet sen tavoitteiden suhteen. Liite 2b on kopio em. päätökseen liittyvästä kartasta. Siihen on merkitty punaisella hankealueen osa, joka on eniten ristiriidassa päätöksen kanssa. Tällä hetkellä eteläisimmät ja läntisimmät pellot ovat umpeenkasvaneita. Tällä osa- alueella on todennäköisesti ollut myös tavoitteena suojella pellon ja metsän vuorovaikutusta joka turvaa luonnon monimuotoisuutta. Liitteessä 1 on myös punaisella merkitty se alue jota ei ole esitetty valtakunnallisesti merkittävänä kulttuurimaisemana.

Lisäksi mielipiteessä moititaan seuraavia pois jätettyjä tai epätydyttävästi esitettyjä seikkoja:

1. Suunnitelma melutason selvittämisestä ei ole hyväksyttävä. Rakennusaikaisen melun kanssa voi elää. Tieto toiminnan aikaisen melun mittaamisesta on sen sijaan erittäin epätydyttävä. viitataan tietokoneohjelmaan, jonka luotettavuuden vain asiantuntija voi arvioida. Osittain sanotaan suoraan, että mittaustulokset esitetään vain pitkän ajan keskiarvoi-

na. Tämä loukkaa syvästi niiden ihmisten oikeutta asiallisiin ympäristövaikutusten selvi-
tyksiin, jotka asuvat lähellä hankealuetta. On tärkeää esittää melutaso myös sen leviämisen
kannalta pahimmissa mahdollisissa olosuhteissa. Aasukkaat asuvat paikalla myös pahim-
missakin skenaarioissa, eivät vain keskiarvotilanteissa.

Allekirjoittajat ovat tutustuneet julkaisuun Suomen Ympäristö 4/2007, "Tuulivoimaloiden
melun syntytavat ja leviäminen" (Carlo Di Napoli), Liite 3. Siinä mm. todetaan, että hetkel-
liset desibelitasot ovat paikoin ylittyneet suuresti varsinaisiin lupaehtoihin nähden, ja että
äänten ja frekvenssin erotuskyvyssä on suuria henkilökohtaisia eroja, sekä kuvataan melun
kokemista ja leviämistä. Julkaisusta ei käy ilmi, onko niin suurten kuin 5 MW tuulivoima-
laitosten vaikutuksia tutkittu, mutta saa sen vaikutelman että 3 MW tuulivoimalaitokset si-
sältyisivät selvitykseen.

Näillä kaikilla tosiasioilla on merkitystä tilanteissa joissa melutaso on pitkän aikavälin kes-
kiarvoa korkeampi. Ne puhuvat sen puolesta, että varovaisuusperiaatteelle tulee antaa pai-
noarvoa, kuten ympäristöoikeudessa kauttaaltaan.

2. Myös Majorsbackenin ympäristövaikutukset tulee selvittää. Se on luontotyyppiltään suo-
jelu arvoineen Maalahdelle epätavallisena alueena. Eteläisin alue pystysuorine rinteineen ja
kallioineen on erityisen tärkeä. Alueella on muinaisjäännöksiä ja merikotkan pesä. Ainoa
ajateltava lopputulos on, että alueelle ei rakenneta.

3. Roottoreiden nopea pyöriminen aiheuttaa valon ja varjon vaihtelun suunnalla jonne varjo
lankeaa, ns. stroboefektin. Tämä voi valolle herkille ihmisille aiheuttaa kielteisiä terveys-
vaikutuksia. Epilepsia- lehdestä n:o 2/2001, Liite 4, käy ilmi, että epileptisiä kohtauksia
diskoteekeissa voi odottamatta esiintyä. Ilmiö on otettava huomioon myös tuulivoimaloiden
kohdalla.

Edellä esitetyn perusteella vaadimme seuraavaa:

1. Puutteet selvityksessä pysyvistä asutuksesta on korjattava ja kaikki huomioitava.
2. Tuulivoima- alueen rajausta on varovaisuusperiaatteen mukaisesti heti muutettava niin,
että olemassa olevat omakotitalot eivät missään ole lähempänä kuin 600 m ulkorajasta.
3. Arviointiohjelmaa on täydennettävä toiminnanaikaisen melutason selvittämisen osalta.
Melutaso pahimmissa mahdollisissa olosuhteissa on esitettävä 600- 1000 m säteen sisäl-
lä ulkorajasta olevien omakotitalojen kohdalla. Selvityksen tulee olla tarkkuustasoa,
jossa esitetään kuinka melu desibeleissä ja hertzeissä muuttuu 100 m välein 600 m pois-
päin hankealueen ulkorajasta. Jos ei esityksestämme huolimatta 400 m etäisyyttä muute-
ta 600 metriksi, on melutaso mitattava myös 500 m kohdalla.
4. Ohjelmaa on muutettava myös niin, että esitetään mikä on melutaso desibeleissä ja
hertzeissä 95 % toiminnan ajasta. Allekirjoittajat hyväksyvät että korkeimmat melutasot
ovat hyvin lyhyen ajan. Sitä vastoin emme hyväksy että melutasot esitetään vain pitkän
ajan keskiarvoina, mutta hyväksymme, että korkeaa melutasoa täytyy sietää vain 5 %
koko toiminnan ajasta. 95 % toiminta- ajasta on oikeus sellaiseen melutasoon, jonka
myös meluherkät ihmiset voivat hyväksyä, eli 40 desibeliä alittavat.
5. Ohjelmaa on täydennettävä erittäin huolellisella ympäristövaikutusten selvittämisellä
Majorsbackenin osalta, muinaismuistojen ja merikotkan pesä tarkat sijainnit on selvi-
tettävä. Tuulivoimapuiston yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sMajorsbackenilla
olevat suojeluarvot otettava huomioon.
6. Stroboefekti on eliminointava niin hyvin kuin mahdollista. Allekirjoittajilla ei ole erityis-
asiantuntemusta aiheesta, joten esitetään, että ympäristökeskus, joka hyväksyy ohjel-
man, käyttää kansallista ja kansainvälistä asiantuntemusta määrittelemään kuinka ympä-
ristövaikutukset tältä osin arvioidaan. Kirjoittajat muistuttavat myös Presidentin asetuk-
sesta (9/2005) jolla saatettiin voimaan lisäpöytäkirja 12 Euroopan ihmisoikeussopimuk-
sesta myös Suomessa alkaen 1.4.2005. Lisäpöytäkirja sisältää täydellisesti kattavan syr-
jintäkiellon. Se tarkoittaa Maalahden tuulivoimapuiston osalta, että henkilöitä, joilla on
 taipumus epilepsiaan, ei saa asettaa sellaiseen vaaraan, että epilepsia puhkeaa tai kohta-
us laukeaa siksi että he asuvat alueella, jolla tuulivoimapuiston stroboefekti voi näin

vaikuttaa. Sellaisen rakentamisen voidaan katsoa syrjivän epileptikoita. Myös erityisen hyvä äänen erotuskyky on vastaava kielletty syrjintäperuste.

Mielipide 22

kaksi allekirjoittajaa

Kirjoittajat omistavat omakotitalon, tilan ja vapaa- ajan asunnon ja työskentelevät Maalahdessa. Alkuperäinen kotitalo on Majors träskin rannalla. Toisen kirjoittajan osuus siitä on suurimmaksi osaksi Majorsissa, mutta myös Petolahdessa ja Petolahti- Öjna alueella rajautuen tuulivoimapuiston alueeseen. Jälkimmäinen osa on osoitettu pientaloalueeksi. Hän omistaa myös rakentamattomia mökkitontteja Majors träskin rannalla. Vapaa- ajan asunto on Våktargrundissa vastapäätä suunniteltua tuulivoimapuistoa. Kirjoittajat ilmoittavat vaativansa korvauksia ja kompensatiota kaikista haitoista ja pitävät virheenä, ettei Majorsin kylää ole huomioitu tuulivoimapuiston suunnittelussa.

Kirjoittajat eivät vastusta tuulivoimaa, mutta asettavat kyseenalaiseksi menettelyt, paikan ja nykyisen tekniikan. He ovat yrittäneet selvittää tuulivoimapuistoihin liittyviä asioita ja todenneet, ettei niiden lähellä yleensä ole asutusta, vaan ne ovat kaukana siitä, ainoastaan jotkut pienemmät 5-6 tuulivoimalan alueet ovat lähellä asutusta ja ne ovat pieniä kuten Molpessa.

Kirjoittajien mielestä pitäisi odottaa kunnes tuulivoimatekniikka kehittyy niin että vaikutukset olisivat vähäisemmät.

Maalahden suunniteltu tuulivoimapuisto on aivan liian lähellä asukkaita ja Maalahden keskustaa. Varjostukset tulevat häiritsemään koko päivän, ei vain aamuin illoin, ja varjot osuvat taajaman päälle tuule yleisestä suunnasta johtuen. Tuulivoimalaitokset ovat aivan liian kookkaita.

On vaadittava pitkän ajan seurantaohjelma vaikutuksista. Kirjoittajilla on monia kysymyksiä joihin haluaisivat vastauksen hankkeen ympäristövaikutuksista.

Hanke tulisi sijoittaa kauemmas asutuksesta . Se ei ole maakuntakaavassakaan.

Suunnitelmaa pitäisi tutkia ja täydentää tarkemmin tiedoin ja selvittää enemmän tosiasioita. Maalahdelaiset joutuisivat asumaan 30 vuotta tuulivoimapuiston kanssa. Poliitikkojen, päätöksentekijöiden ja yhtiön johdon tulisi ymmärtää, että hanke ei saa haitat lähialueen ihmisiä pitkiksi ajoiksi eteenpäin.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelmavaihe on tärkeä osa YVA- menettelyä joten ohjelma tulisi laatia huolellisesti. Yhteysviranomainen arvioi ohjelmaa siitä näkökulmasta mitä edellytetään ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa ja asetuksessa arviointiohjelman sisällöstä ja esittää lausunnotaan täydennystarpeita, huomioiden myös saadun palautteen.

Seuraavassa vaiheessa eli arviointiselostuksessa on YVA- asetuksen 10 § mukaan kaikki 9 § mukaan arviointiohjelmassa edellytetyt tiedot lisäksi esitettävä muutoinkin tarkistettuina.

Tiivistelmä

Tiivistelmä on suppea kuten arviointiohjelmakin. Siinä on kuitenkin käsitelty keskeiset asiat. Arviointiselostuksessa myös tiivistelmän kattavuuteen on kiinnitettävä huomiota. Siitä tulee käydä ilmi kaikki oleelliset asiat ja arvioinnin tulokset.

Hankekuvaus

Tiedot hankkeesta, sen tarkoituksesta, suunnitteluvaiheesta, sijainnista, maankäyttötarpeesta ja hankkeen liittymisestä muihin hankkeisiin sekä hankkeesta vastaavasta on kuvattu arviointiohjelmassa.

Tässä vaiheessa kuitenkin kuvauksessa olisi jo ollut täydentämistarpeita jotka on otettava huomioon arviointiselostusvaiheessa.

Hankkeesta vastaavan muut tuulivoimaprojektit Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntaliittojen alueella tulisi seuraavassa vaiheessa kuvata hieman tarkemmin, niin että niiden yhteiskapasiteetti tulisi esille. Samoin olisi syytä kuvata koko hankeryhmän suunniteltu liittyminen kanta- tai alueverkkoon paremman kokonaiskuvan saamiseksi.

Muut tiedossa olevat tuulivoimahankkeet yhtiön omien lisäksi olisi syytä myös jossain muodossa esittää, koska suurella määrällä hankkeita on yhteisvaikutuksia kanta- ja alueellisen verkon kehittämiseen. YVA- hankkeina vireillä olevat aloitetut hankkeet sekä hankkeet joista Länsi- Suomen ympäristökeskus on tehnyt päätöksen YVA- menettelyn tarpeesta, löytyvät viraston internetsivuilta.

Myös muut alueen sähköverkkoon vaikuttavat suuret hankkeet tulisi esittää.

Kohta Sähkön siirto on tarkistettava todellisen tilanteen mukaiseksi. Sähkön siirto on oleellinen osa hankekokonaisuutta.

Natura 2000- alueiden etäisyydet hankealueen rajasta on tarkistettava.

Ympäristön nykytilan yleiskuvaus:

Ympäristön nykytilan kuvausta tulee laajentaa ja korjata tiedot arviointiselostusvaiheessa hyvän arvioinnin pohjaksi.

Maa-alueiden omistus- kohdassa olisi syytä jossain muodossa esittää myös hankealueeseen rajoituvien alueiden omistustilanne, koska jotkut vaikutukset kohdistuvat myös varsinaisen hankealueen ulkopuolelle.

Kaavoitustilanne- kohdassa on kuvattu maakuntakaava ja Merenläheisen asumisen osayleiskaa- van etelä- ja keskiosat karttaotteilla. Kaavojen tavoitteiden, kaavamääräysten ja suunnitteluohjeiden pitäisi soveltuvien osin olla myös mukana, koska kaavojen ohjauksesta alueen käyttöön ei lukija muuten saa riittävän selkeää kuvaa. Maakuntakaavaotteen (ei vielä vahvistettu) tulisi olla kookkaampi jotta luettavuus paranisi. Arviointiselostuksessa kaavoitustilanteen kuvausta tulee täydentää. Kaavoilla on aina suuri merkitys hankkeen toteuttamismahdollisuuksille ja aikatauluille.

Karttaa jolla on kuvattu hankealueen läheisyydessä olevat rakennukset, on täydennettävä ja koko hankealue on oltava mukana. Niitä on ilmeisesti enemmän kuin esitetyllä kartalla, ja selvitettyä on varmistettava myös mahdollisesti myönnetty tai vireillä olevat luvat tai lupahakemukset. Myös muut toiminnot, ja erityisesti herkäät häiriytyvät kohteet, on tuotava esille.

Valtakunnallisesti arvokkaat alueet on esitettävä siten, että niiden suhde hankealueeseen käy yksiselitteisesti esille.

Vaihtoehtojen käsittely

Hankkeessa on vain kaksi vaihtoehtoa, nollavaihtoehto ja vaihtoehto 1. Vaihtoehdossa 1 on mm. todettu, että "Arvioinnissa tarkastellaan vaikuttavatko tuulivoimaloiden määrä ja sijoittaminen oleellisesti esiintyvien ympäristövaikutusten merkittävyyteen." Tarkastelumenettelyä ei ole kuvattu.

Tulee vielä tutkia, voidaanko tästä muodostaa selkeästi erillinen vaihtoehto tai vaihtoehtoja, vertailun selkiyttämiseksi.

Yhteysviranomaisen käsityksen mukaan samasta syystä pienemmän tuulivoimapuiston ottaminen lisävaihtoehdoksi olisi tarpeen.

Vaihtoehtojen niukkuus tulee aina perustella, myös kuvata mahdolliset pois jätetyt vaihtoehdot. Arviointiohjelmassa ei ole asiaa käsitelty tarkemmin.

Vaihtoehtojen vertailu esitetään ohjelmassa suoritettavaksi kvalitatiivisen vertailutaulukon avulla. Vertailutaulukkoon on tarkoitus kirjata keskeiset niin myönteiset, kielteiset kuin neutraalitkin ympäristövaikutukset.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Arviointiohjelmassa on lyhyesti kuvattu etukäteen arvioiden keskeiset Maalahden tuulivoimapuistohankkeessa arvioitavat rakentamisen ja toiminnan aikaiset ympäristövaikutukset. Kohdassa Tiivistelmä esitetyt ja kohdassa Arviointitehtävä luetellut arvioitavat vaikutukset tosin poikkeavat toisistaan. Ne ovat kyllä samansuuntaisia, mutta ne pitäisi esittää yhdenmukaisesti eri kohdissa. Arviointiselostusvaiheessa ristiriitoja tiedoissa on vältettävä.

Vaikutukset voivat olla mm. pitkäkestoisia/ pysyviä tai lyhytkestoisia tai sitten rakennusaikaisia. Rakentamisen aikaiset vaikutukset kohdistuvat ohjelman ennakoarvion mukaan erityisesti maaperään ja luontoon, pysyviä/ pitkäaikaisia muutoksia aiheutuu muun muassa maisemalle. Rakentamisaikaisten ja toiminnan aikaisten vaikutusten kohdentuminen tulisi arvioida samoin otsikoin kuin toiminnan aikaisten vaikutusten, eikä vaikutuslähteen perusteella.

Eri vaikutusten otsikoinnissa ja ryhmittelyssä olisi selkeämpää käyttää rakennelähtökohtana YVA- lain 2§ määritelmiä vaikutuksen kohteista.

Merkittäväksi arvioitavien vaikutusten lisäksi on ympäristövaikutusten arvioinnissa otettava huomioon muutkin merkittäväksi koetut vaikutukset, jotka tulevat esiin lausunnoissa ja mielipiteissä. Niissä esiin tulleita asioita on jossain muodossa käsiteltävä arviointiselostuksessa. Arviointiohjelman heikkoutena ovat tässä otsikkokohdassa puutteelliset tiedot aineiston hankinnassa ja arvioinnissa käytettävistä menetelmistä ja oletuksista. Selvityksissä käytetyt menetelmät ja niiden taustat ja oletukset tulee arviointiselostuksessa esittää selkeästi, koska ne tässä vaiheessa ovat osittain jääneet luettelonomaisiksi mahdollisuuksiksi ja niihin on vaikea ottaa kantaa. Se tekee arviointiselostusvaiheen haasteellisemmaksi, ja edellyttää suurempaa panostusta.

Olemassa olevan materiaalin käyttö osana selvityksiä on luonnollisesti tarkoituksenmukaista, mutta sen soveltuvuus tulee tarkistaa ja myös perustella ennen käyttöä ja lisäksi täydentää uusien selvityksin ja inventoinnin kyseiseen arviointiin sopiviksi. Arviointiohjelman lähdeluettelossa on vain kotimaisia lähteitä. Kuten tiedetään, tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutuksista on monenlaisia kansainvälisiä selvityksiä ja tutkimuksia, joita voi arviointiselostusvaiheessa hyödyntää, edellä mainittu kuitenkin erityisesti huomioon ottaen.

Vaikutukset alueiden käyttöön

Kohdassa esitetään, mitä selvityksiä alueen nykyisestä käytöstä aiotaan tehdä. Kohdassa ei ole lainkaan mainittu, miten tai missä laajuudessa tai mihin kohdistuvina vaikutukset selvitetään hankealueella tai sen ulkopuolella.

Tähän kohtaan on arviointiohjelmassa sijoitettu selvitettäväksi nykyiset elinkeinot, kuten mm. kalastus. Kalastuksen osalta tarvitaan selvitykset hankkeen vaikutusalueen vesistöjen kalastusta, kutupaikoista, mitkä kalat niissä kutevat, ja arvioitava vaikutukset niihin, sekä tuulivoimaloiden ja teiden rakentamisen ja ojitusten vaikutus pienvesistöjen virtausolosuhteisiin, erityisesti Narnebäcken- puron osalta. Vuotuinen aikuisten kutemaan vaeltavien kalojen ja mereen vaeltavien poikasten määrä on selvitettävä luotettavien tulosten saamiseksi vaikutuksista kalastuselinkeinoon. Hankkeen vaikutukset Majors träsk- järveen sekä Maalahdenjokeen on myös arvioitava.

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Kohdassa on lueteltu selvitettävät vaikutukset ja esimerkinomaisesti keinot.

Keinoja on syytä käyttää laajasti monipuolisen kuvan saamiseksi. Eri väestöryhmät tulee ottaa huomioon. Ihmisiin kohdistuvat ympäristövaikutukset kattavat YVA- lain määritelmässä vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. Meluvaikutukset ja varjostukset kohdistuvat erityisesti ihmisiin ja ne olisi johdonmukaisempaa sijoittaa tämän kohdan alle. Eliös-

töön kohdistuvat olisivat tällöin luontovaikutuksia. Melun osalta tulee selvittää myös infraääni-
en osuus. Melun seuranta on myös otettava mukaan seurantaohjelmaan.
Haitallisten vaikutusten ehkäisyyn ja lieventämiseen tässä kohdassa on syytä kiinnittää huomio-
ta. Joitakin keinoja on ohjelmassa mainittu.

Vaikutukset luontoon

Alueella aiemmin tehtyjä luontoselvityksiä ei ole esitelty muutoin kuin toteamalla, että alueella on tehty tiettyjä luontoselvityksiä vuonna 2008. Laadittujen ja suunniteltujen selvitysten riittä-
vyyteen eikä menetelmien käyttökelpoisuuteen ja ajankohtaan voida ottaa kantaa.

Rakentamisen aikaisissa vaikutuksissa tulee arvioida myös melun vaikutukset eliöstölle, esi-
merkiksi linnustolle, ja pyrkiä ajoittamaan työt niin että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän
haittaa lisääntymisaikana keväällä.

Selvitettäessä toiminnan aikaisia vaikutuksia linnustoon on tarkoituksenmukaista kerätä mah-
dollisimman tarkkaan olemassa oleva tieto ja kokemus alueen muuttoreiteistä, levähdys- ja ruo-
kailualueista sekä pesimälinnustosta, jotta saadaan pidemmän aikavälin kuvaa alueen arvoista.
Koska tuulivoimapuistojen aiheuttamat linnustovaikutukset ovat merkittäviä, on tarpeen tehdä
pesimäaikainen linnustaselvitys keväällä sekä selvittää muuttava linnusto. Se tulisi kevään li-
säksi tehdä myös syysmuuton aikaan.

Termi tuulivoimatuotannon suhteen herkat lajit olisi syytä määritellä tarkemmin.

Selvityksissä tulee noudattaa valtakunnallista linnustoseurantaa varten valikoituja menetelmiä
(Koskimies & Väisänen 1988, Koskimies 1994). Näissä, kuten kaikissa luontoinventoinneissa
tulee lisäksi seurata Suomen ympäristökeskuksen ympäristöoppaan (109) "Luontoselvitykset ja
luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA- menettelyssä ja Natura- arvioinnissa ohjei-
ta.

Myös tuulivoimapuiston vaikutusten seurannassa tulee ottaa huomioon linnusto.

Arviointiohjelmassa on todettu, että alueelta on selvitetty luonnonsuojelu- metsä- ja vesilain ar-
vokkaiden luontotyyppien esiintyminen. Esitetyn lisäksi on syytä selvittää, esiintyykö vaikutus-
alueella uhanalaisia luontotyyppisiä (vrt. Suomen ympäristö 8: "Suomen luontotyyppien uhan-
alaisuus". Toimittajat Anne Raunio, Anna Schulman ja Tytti Kontula). Selvitysten tulokset tu-
lee hyödyntää tuulivoimaloiden sijoittamisessa.

Luontodirektiivin liitteen IVa lajeista tulee selvittää myös muiden kuin liito-oravien esiintymi-
nen. Sen lisäksi lähinnä kyseeseen voisivat tulla Vaasan leveysasteilla saakka esiintyvät lepa-
kot.

Arviointiohjelmassa esitetty etenemistapa Natura- arvioinneissa ja uhanalaisten lajien esiinty-
misen selvittämisessä vaikuttaa tässä vaiheessa riittävältä.

Luontovaikutusten osalta vaikutusalueen rajaus vaikuttaa pääsääntöisesti riittävältä. Linnusto,
erityisesti muuttavan linnuston kannalta tarkastelu tulee tehdä laajemmalla alueella. Erityisesti
Söderfjärdenillä ja Petolahdenjoen suistossa levähtävä lajisto tulee huomioida.

Vaikutukset maisemaan

Esitetystä maisema- ja kulttuuriympäristöanalyysissä tulee ulottaa myös maakunnallisesti ar-
vokkaisiin kulttuurimaisema- alueisiin sekä loma- asutukseen mantereen puolella. Maisemallis-
ten vaikutusten tarkastelualue on laaja, mikä on perusteltua. Sen rajalla tai sisällä ovat Bergön
kyläasutus, Söderfjärden ja Maalahdenjoen jokisuisto kulttuuriympäristön tai maiseman vaali-
misen kannalta valtakunnallisesti arvokkaita alueita, mikä lieneekin vaikuttanut rajaukseen.

Virtuaalimallin käyttö olisi tarpeen vaikutusten havainnollistamisessa.

Muuta

Hankkeen riskitarkastelu, tuulivoimalaitoksen elinkaarikuvaus, epävarmuustekijät ja oletukset,
haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot sekä vaikutusten seuranta tullaan arviointiohjelman
mukaan esittämään arviointiselostuksessa. Näissäkään kohdissa ei kaikissa vielä ole kerrottu,
millä menetelmillä tai oletuksilla aiheita lähestytään.

Arviointiselostukseen liittyvä vaikutusten seurantaohjelma tulee laatia hankkeen elinkaaren ajaksi. Esimerkiksi melutasossa saattaa tapahtua muutoksia.

Osallistuminen

Osallistuminen on kuvattu, ja se on järjestetty asianmukaisesti. Jatkossakin erityisesti maanomistajiin sekä hankkeen lähialueiden asukkaisiin ja eri toimijoihin on oltava kiinteästi yhteydessä.

Eräissä YVA- hankkeissa kuten tiehankkeissa on käytetty eräänä osallistamismuotona yhteistä tutustumista hankealueeseen asiasta kiinnostuneiden kanssa, jolloin osallistujat voivat paikan päällä esittää kysymyksiä. Tämä olisi suositeltavaa myös tuulivoimahankkeissa soveltuvien osin. Esitetyt ihmisiin kohdistuvien vaikutusten selvittämismenettelyt ovat samalla osaltaan myös osallistamiskeinoja.

Joissakin saapuneissa mielipiteissä moititaan sitä, ettei jokainen maanomistaja ole saanut suoraan tietoa. YVA- menettelyn osalta ei tätä kuitenkaan laki edellytä, koska kyse on vasta selvitysten laatimisesta, ei päätöksenteosta. Arviointiohjelmassa on kuvattu osallistuminen YVA- prosessissa. Hankkeesta vastaava päättää YVA- menettelyn jälkeen, lähdetäänkö hanketta toteuttamaan ja missä muodossa. Toteuttaminen edellyttää lisäksi kaava- ja lupa- ja sopimusmenettelyjä, joiden yhteydessä kuuleminen vielä tarkentuu.

Maalahden ympäristölautakunta esittää lausunnossaan hankkeen kunnalliseen seurantaryhmään lisättäväksi seuraavien tahojen edustajia: Malaxnejdens naturförening, Museiföreningen, Malax Fiskagille, sportfiskeföreningen, alueen tiekunnat, metsästysseurat, jakokunnat, vapaa- ajan asukkaat sekä metsän- ja maanomistajat.

Raportointi

Arviointiohjelma on yleisulkoasultaan selkeä, kokonaan kaksikielinen, mutta suppea.

Arviointiohjelman rakenne voisi olla tarkempi, ehkä erityisesti vaikutusten arvioinnin menettelmät ja oletukset tulisivat järjestelmällisemmin kuvatuksi. Selkeämpi vaikutusten ryhmittely vaikutusten arviointikohdassa olisi eduksi luettavuudelle, esimerkiksi luontovaikutuksiin voisi sijoittaa Vaikutukset linnustoon ja Vaikutukset uhanalaisiin eläimiin. Ryhmittelyssä on nyt sekä vaikutuksia, kuten melu, että vaikutusten kohteita, mikä on epäjohtomukaista.

Raportoinnissa on jatkossa kiinnitettävä huomiota mm. hankkeen visuaaliseen havainnollistamiseen kauempaa katsoen sekä alueella toimivien ja liikkuvien näkökulmasta. Arviointiohjelmassa olisi jo ollut tarpeen olla joitakin esimerkkejä.

Tuulivoimalaitoksista ja perustusvaihtoehdoista arviointiohjelmassa on selkeät mallikuvat. Arviointiohjelman kartat ovat värillisinä hyvin luettavia vaikkakin pieniä. Mittakaava vaihtelee, joten joitakin seikkoja on vaikea erottaa ilman lisäkartoja. Maaston korkeuserojen havainnollistaminen arviointiselostusvaiheessa on tarpeen.

Yhteenveto ja ohjeet jatkotyöhön

Arviointiohjelma sisältää pääosin ne asiat, joita YVA- laissa ja asetuksessa edellytetään.

Ohjelmassa on korjattavia puutteita ja täydennystarpeita, mutta ne voidaan yhteysviranomaisen käsityksen mukaan korjata arviointiselostusvaiheessa. YVA- asetuksen näkökulmasta heikoin ohjelmaisuus on asetuksen 9§ 1 momentin kohta 4); ja siinä aineiston hankinnassa käytettävistä menetelmistä ja niihin liittyvistä oletuksista. Tiedotuksessa ja arviointiselostuksessa on tuotava oleelliset muutokset selkeästi esille ja korjattava selostukseen tiedot tai ristiriitaisuudet joita ohjelmassa esiintyy.

Kokonaan uuden korjatun arviointiohjelman laatimista on eräissä lausunnossa esitetty. YVA- laissa ei ole erikseen säädetty korjausmenettelyistä. Tätä menettelyä uusine nähtävillä oloineen ja lausuntokierroksineen yhteysviranomainen ei harkinnan jälkeen pidä tässä tapauksessa välttämättömänä, koska arviointiohjelman voidaan katsoa täyttävän asetuksen mukaiset sisältövaatimukset esille tuoduista puutteista huolimatta pääosin riittävästi.

Yhteysviranomaisen lausunnossa edellä esitetyt muutos- korjaus- tai täydennystarpeet on otettava huomioon arviointiselostuksessa, ja selostuksessa on myös todettava, miten.

Myös yhteysviranomaiselle saapuneissa lausunnoissa esitetyt muut korjaukset, oleelliset seikat tai ehdotukset on otettava huomioon ja käsiteltävä seuraavassa vaiheessa. Niissä merkittäväksi koettujen vaikutusten tulisi näkyä myös selvitysten painotuksessa tai tarkkuudessa. Arviointiselostus on laadittava huolellisesti, jotta arvioinnista muodostuisi riittävä.

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Ympäristökeskus lähettää lausuntonsa tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteen esittäjille. Lisäksi lausunto pidetään yleisön nähtävillä toukokuun loppupuolelta alkaen kuukauden ajan Maalahden kunnan virallisella ilmoitustaululla kunnantalolla sekä kunnankirjastossa niiden virka- tai aukioloaikoina. Lisäksi lausunto tulee nähtäville Länsi-Suomen ympäristökeskuksen internetsivuille osoitteessa www.ymparisto.fi/lసు/yva-vireilla. Lausunto käännetään ruotsiksi. Yhteysviranomainen on toimittanut hankkeesta vastaavalle kopiot annettujen lausuntojen ja mielipiteiden alkuperäiskappaleista.

Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Länsi-Suomen ympäristökeskuksen arkistossa.

Johtaja

Pertti Sevola

Kehityspäällikkö

Riitta Kankaanpää-Waltermann

Suoritemaksu

4370 €

Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Maksu määräytyy ympäristöministeriön asetuksessa alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista (1387/ 2006) olevan maksutaulukon mukaisesti. Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Länsi-Suomen ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä.

Jakelu

EPV Tuulivoima Oy, suoritemaksua vastaan

Tiedoksi

Lausunnon antajat ja mielipiteen esittäjät
Suomen ympäristökeskus, liitteenä 2 kpl arviointiohjelmia
Ympäristöministeriö

